



Képek a szombathelyi őrsparancsnokképző iskola ünnepélyes megnyitásától: A zászlóalj.

előfeltétele, hogy a csoportok az ütközetben együtt használnak és a beosztott tüzérséggel, kerékpárosokkal, gyalogsággal és hargépekkel együtt működjenek, igen fontos a híradás és összeköttetés körültekintő megszervezése. Ezt azonban az elszórt és gyors változatokban gazdag harc igen megnehezíti. A lovasság mozgékonyására való tekintettel, valamint azért, mivel a híradás rendszerint nagy területekre terjed ki, feltétlenül szükséges, hogy a lovasság minél bővebben legyen modern vezeték nélküli híradó eszközökkel felszerelve.

Ha a lovasságot tüzerének fokozására korszerű hargépekkel kellő mérvben megerősítjük, de emellett vigyázunk arra, hogy ennek túlzása a lovasság mozgékonyását meg ne gátolja, ha gondoskodunk arról, hogy úgy a felderítés, mint a harc alatt is a híradás kifogástalanul működjék és ha a lovasságra csak olyan feladatokat bízunk, melyek sajátosságának megfelelnek, akkor a lovasság a jövő háborúban is igen fontos szerepet fog játszani és testvér fegyvernemeit képes lesz a legnagyobb mértékben támogatni a győzelem kivívásában.

*Két főzára van minden tudnivalónak a világon. Egyiknek kulcsát a természet nyújtja kezünkbe, másikat a világ és emberei. Ama tudomány szép s kis körben, szerencsés körülmények között boldogíthat ugyan magában is, de biztalan; a másik nem oly tiszta, de biztos fonalat nyújt az élet csalkertjébe kezünkbe, azon pályával és azon szerepekkel ismertetvén meg bennünket, melyen és melyekben játszunk, zajlanunk kell. Boldog, ki a két tudományt szerencsésen párihatja egymással, mint barátja a természetnek és barátja az embereknek.*

Fáy András.

## A szombathelyi őrsparancsnokképző iskola ünnepélyes megnyitása.

A szombathelyi csendőr kerületi parancsnokság a március hó 15-ével Szombathelyen 160 főnyi hallgatóval felállított őrsparancsnokképző iskolát március hó 21-én táborig misével, ünnepélyes formák között megnyitotta.

Az ünnep külsőségei, Szombathely előkelőségének, a vezető személyiségek és a nagyszámú közönség meleg érdeklődése, a tavaszi gyönyörű verőfény és az ünnepi előkészületek büszke öntudattal és áhitatos hangulattal töltötték el a csendőrkebleket.

A véletlen játéka, hogy a természet megújulásának első napja képezte az iskola megnyitásának napját.

Lássunk ebben gondviselészerű biztatást arra, hogy a tanfolyam eredményeiben jelentékenyen hozzájárul a csendőrség megújulásának beteljesedéséhez.

Ragyogó napsütésben állott fel a zászlóaljnyi erőt mutató őrsparancsnokképző iskola a laktanya előterén díszoszlopvonalban Szütsy Imre alezredes parancsnoksága alatt. A fellobogózott laktanya, az előtér közepén fenyőgalyakból felállított kápolnasátor és szónoki emelvény mutatták, hogy a csendőröknel nem minden nap ünnep készül.

Röviddel 9 óra előtt kezdtek gyülekezni a meghívott katonai és polgári méltóságok, a honvédség és rendőrség küldöttségei. Megjelentek: nyírlaki Tarányi Ferenc, Vasvármegye főispánja, Náray Jenő törvényszéki elnök, cs. és kir. kamarás, Kiskos István polgármester, kormányfőtanácsos, náray Szabó László ügyvéd, kormányfőtanácsos, az ügyvédi kamara elnöke, Fejérpataky László kir. főügyész helyettes, az ügyészség elnöke, Rupprecht Imre II-od főjegyző, a vármegye képviselőjében, Papik Gyula rendőrfőtanácsos, főkapitány helyettes és Oroszlány Endre rendőrtanácsos, a szombathelyi kapitányság vezetője és még számosan.

Pont 9 órakor felharsant a kiált: megérkezett vitéz Kovács Aladár altábornagy, állomás- és vegyesdandárparancsnok, vezérkari főnökének, Einbeck Károly vezér-

kami ezredesnek kíséretében. A napsugár megvillant 160 csendőr egyszerre megrebbenő kakastollán, a szenvedő magyar nemzet himnusza betöltötte a nagy csendet s a szívek megteltek valami csodálatos érzéssel, azzal a fogadalmas hittel, hogy áldozatos munkánkat jó Istenünk, a magyarok Istenének áldása és szeretett Hazánk teljes talpraállása fogja követni.

Szűtsy alezredes jelentése után vitéz Kovács altábornagy a csendőr kerületi parancsnok kíséretében ellépett a kemény tekintetű csendőrök zászlóalja előtt, azután a tisztet és polgári méltóságokat üdvözölte.

Pozsgay Gyula, a vegyes dandár katolikus lelkésze lépett most a szószékre.

Diogenésnek, az ókori bölesnek példáját említette, ki világos nappal égő lámpával ment az utcára s ott keresett valamit.

A járókelők kíváncsian kérdezték, hogy mit keres, mire Diogenés azt felelte: „Embert keresek“, értve ezalatt az igazi embert, ki mindenben megállja a helyét, igaz és becsületes, erős lelkű és nyílt szívű, bátor és feddhetetlen, szóval olyan embert, ki igazán méltó az „ember“ névre.

— Sajnos. — mondja tovább a szónok — ilyen igaz ember ma sem akad garmadával, a csendőrnek azonban, akárcsak a szirtnek a szennyes, piszkos áradatból, úgy ki kell magaslania ebből a megmételtyezett, roskadt gerincű, sivár és kufárlelkű tömegeből.

— Önökre, — mondja a szónok — mint jövőendő őrsparancsnokokra az a feladat vár, hogy másokat is irányítsanak és vezessenek. Már pedig, aki másokat irányítani és vezetni akar, annak magának kell előljárnia azon az úton, melyet a megalkuvást nem tűrő becsület és kötelesség előír.

Ez az út nehéz és göröngyös, azonban ha erővel övezik magukat, vagyis ha ideálisan, eszményien fogják fel hivatásukat, minden nehézség és kísértés között szilárdan fognak állani.

A hivatás ideális, eszményi felfogását úgy kell érteni, hogy hivatásukat sohasem a „haszon“ szempontjából értékeljék, hanem legyenek mindenkor tudatában annak, hogy önk a nemzet, az állam legnagyobb, legszentebb javainak őrzői.

A csendőrré mindenki úgy tekint fel, mint külön, mint emberebb emberre, mint a nemzet legjobbaira, legderekabbjaira.

Második erőforrásuk legyen az a hazaszeretet, mely nemcsak ünnepelni tud, de tud férfiasan, kitartóan dolgozni s ha kell, áldozatot is hozni, amely nemcsak azt tartja számon, hogy a haza mivel tartozik neki, de tudja azt is, hogy mivel tartozik ő a hazának. Az ilyen hazaszeretet mindent leküzd, mert a szeretetnek minden könnyű.

— De legnagyobb erőforrásuk — fejezte be beszédét a szónok — legyen az Isten.

... Ne engedjék magukat megtéveszteni korunk veszedelmes jelszavai által. Az igazság szempontjából nem a többség határoz, az igazság akkor is igazság, ha csak egy ember vallja is. Az igazság pedig az, hogy van Isten, aki minden hatalom és erő forrása.

Végezetül a Mindenható áldását kérte arra a munkára, mely a tanfolyamban megindul.

Pozsgay lelkész nagyhatású beszéde után kezdetét vette a táborigény, melynek végeztével vitéz Kovács Aladár altábornagy, vegyesdandár parancsnok úr Ó Nagyméltósága beszéd kíséretében feldíszítette Dervalits István borsfai (nagykanizsai osztály) őrsbeli őrmestert a személyes vitézséggel véghez vitt tetteket jutalmazó ezüstéremmel, a piros-fehér szalagon.

Ezt a legfelsőbb kitüntetést Dervalits őrmester egy emberéletnek a vízbefúlástól saját életének kockázatásával való önfeláldozó megmentéséért nyerte el.

— Dervalits őrmester — mondta Ó Nagyméltósága — megtette azt, amit minden csendőr megtett volna helyében: élete kockázatásával megmentett a biztos haláltól egy viruló magyar életet. A kitüntetés, mely Dervalits őrmester mellét díszíti, az egész m. kir. csendőrség érdemeit öregbíti.

Dervalits őrmester feldíszítése után a csendőr zászlóalj díszmenetben vonult el a vegyesdandár parancsnok és a kitüntetett Dervalits őrmester előtt.

Megrengett a föld a 160 napbarnította csendőr izmos lábai alatt s ezzel az ünnepség véget ért, de aki végignézte azt, annak nyoma maradt a lelkében.

Jóleső megnyugvással tölthetett el mindenkit az az érzés, hogy a csendőr puskája vaskezekben van, s míg ez így van, addig mindenki nyugodtan végezheti munkáját a csonka haza talpraállításában.

A vegyesdandár parancsnok úr Ó Nagyméltósága az ünnepély után megtekintette az iskola helyiségeit, mely alkalommal a hallgatókat megszólításával, a vitézeket és a vitézségi éremmel kitüntetetteket meleg kézszerítással tüntette ki, érdeklődve személyi és egyéb viszonyaik felől.

A vegyesdandár parancsnok úr Ó Nagyméltósága úgy is, mint állomásparancsnok, az iskolához beosztott tisztet buzdító, közvetlen szavakban figyelmeztette hivatásuk fontosságára.

Következő napon, március 22-én a vegyes dandárparancsnokság református lelkésze, Vikár Ödön tartott a protestáns vallású hallgatók részére Istentiszteletet.

Ugyanezen a napon megkezdődött a napirendszerinti foglalkozás is, melynek válogatott résztvevői lelkes kötelességtudással tekintenek elkövetkezendő nehéz, de szép feladataik elé.

## Az új orosz mozgalom. (Jevrasijstwo.)

Tudvalevőleg minden hatás ellenhatást vált ki, — minden forradalmi tényre előreláthatólag bekövetkezik a reakció...

Ilyen mozgalommal találkozunk most Oroszországban, de a nagy orosz birodalom kívül is.

A sok ezer és százezer száműzött orosz, kik hazájuktól távol nyomorban és szegénységben élnek, rájönnek, hogy milyen hazug Európa...

Azelőtt, ha — ne adj Isten... — néhány zsidót megverték valamilyen besszarábiai fészekben, az egész szemforgató világsajtó felzúdult, míg most senki sem teszi szóvá, hogy Európa lakosságának egyhatod része olyan terror alatt szenved, amilyenre még alig volt példa a világtörténelemben...

Az orosz emigránsok látják, hogy Európától nem várhatnak semmit; szervezkedni kezdenek tehát mindenütt, hogy ők döntsék meg a bolsevizmust, illetve megszervezve készen akarnak állni, ha majd az ébredő Oroszország vezetését ismét kézbe kell venni.

A szervezés, az antibolsevista propaganda központjai Páris, Prága és Belgrád, míg Berlinben és Bécsben inkább a bolsevikiek vannak otthon; onnan próbálják még mindig aknamunkájukat folytatni.

Mint a legutóbbi kommunista mozgalomnál is látuk, Bécs útján óhajtanak Magyarországgal még egyszer a kommunizmus gyönyörűségeit megkóstoltatni. Mivel kísérleteik Európában nem sikerülnek, legelkeseredettebb ellenségüket, Angliát a gyarmatain és Kínán át próbálják megtámadni...

Az új orosz mozgalom követői (Jevrasijstwo) elfordulnak Európától s sorsuk fordulását óshazájuktól, Ázsiától várják. Ez az elfordulás némiképp emlékeztet a mi „Turán“-i mozgalmunkra! Éppen úgy feltűnő, hogy a vallás Szovjetországban a kormányon levő zsidóknak ugyanolyan nehézséget okoz, mint annak idején nálunk. A kereszténység a reakció legerősebb fegyvere. A bolsevista vezetők a vallásos élet felújításával szemben ép oly tehetetlenek, mint annak idején nálunk voltak.

Legjobb propagandájuk is felmondja a szolgálatot ezen a téren, sőt még a különben könnyen befolyásolható ifjúság körében sem tudtak eredményt felmutatni. Előreláthatólag ezen a vallási mozgalmon fog megbukni a kommunizmus..., a mindenható vezérek túlfeszítették a húr...

Eddig Szovjetország népét a politikai és szociális harcok annyira lekötötték, hogy csak most kezd eszmélni a tunya, lassú orosz faj sok milliója, melyet alig néhány vezető tart béklyóban, néhány ezer főnyi kínai és exotikus terroresapattal.

Az orosz intelligencia javarésztét (kivéve az emigránsokat) legyilkolták; eddig hiányzott a vezetés, és ezt a vezetéset akarják átvenni az új mozgalom lelkes apostolai. Lelkes fiatal emberek, tanárok, tudósok, írók költögetik életre a szunnyadó orosz óriás lelki erőit...



Képek a szombathelyi őrsparancsnokképző iskola ünnepélyes megnyitásáról: Tábori mise.

Európával egyáltalán nem törődnek. Kimutatják, hogy az európai orosz síkság állat- és növényvilága ugyanaz, mint a szarmaták végtelen rónáin; az egész végtelen terület (európai és ázsiai Oroszország) egy földrajzi egységet képez. Ezen végtelen nagy — Ázsia és Európa közt fekvő — országban (azért „Jevr-Asu“) fejlődött ki ugyanazon életkörülmények, kultur- és történelmi viszonyok között az orosz nép.

Nézetünk szerint Dzsingiz-Khán volt az orosz birodalom megteremtője; ő egyesítette az összes népfajokat a végtelen birodalomban. A jevrasijták egyáltalán mindig a multba tekintenek vissza s onnan merítenek erőt a jövőendő küzdelmeikhez.

Természetesen engedményeket akarnak adni a népnek. A nagybirtokok felosztása után a földhöz jutott parasztság ragaszkodik birtokához, úgyhogy ezeknek visszaadásáról csak részben lehet szó. Eppen úgy a községek is megfogják tartani megszerzett önkormányzatukat.

Nagy figyelemmel vannak az új orosz mozgalom vezérei a kozákokra. Ezeknek alkotmányát akarják ők átvenni, mely a demokratikus köztársaság és az abszolút monarchia csodálatos keveréke.

Egy országban sem volt olyan óriási különbség egy kis — a felszínen levő — vezető osztály és a nép nagy tömege között, mint a régi Oroszországban. A cár udvarával együtt így lassan ellentétbe került népei nagy tömegének felfogásával; midőn egyes felvilágosodott uralkodók demokratikus alkotmánnyal akarták népüket megajándékozni. Környezetük, az arisztokrácia, az oligarchák megakadályozták őket ebben a jó szándékukban...

A jevrasij mozgalom vezetői sokat várnak a pravoszlav (görög-keleti) egyháztól és elfordulnak Európa materialista irányzatától! Az orosz idealizmus által nagyobb értékeket akarnak népüknek adni, mint ezt a latin-germán civilizáció képes volt megtenni.

Ezen belső küzdelmeket érdemes lesz figyelemmel kíséreni, mert érdekesen világítanak reá azon küzdelmekre, melyek most az orosz nép lelki megnyeréséért folynak az egész világon... S—y.

## TANULSÁGOS NYOMOZÁSOK

### Feljelentő és tettes egy személyben.

(A Csendőrségi Lapok nyomozási pályázatán második díjat nyert nyomozás.)

Nyomozta: JÄNZER MÁRTON tiszthelyettes  
(Tápiószele.)

1923. év január havában vette át Jänzer Márton tiszthelyettes, őrsparancsnok a tápiószelei őrsöt. Az őrs meglehetősen mozgalmas, a legkülönbözőbb bűncselekmények egymást érik s így az sem okozott túlságos meglepetést, mikor október 16-án 10 órakor egy, az őrs előtt ismeretlen ember jelent meg az őrsirodában és bejelentette, hogy az úgynevezett haleszi szőlőben egy agyonvert ember fekszik, küldjön ki tehát az őrsparancsnok oda két „legényt“. Jänzer tiszthelyettes részletesen érdeklődésére elmondotta, hogy őt Hugyik Józsefnek, az agyonvert embert pedig Ország Nagy Mihálynak hívják, aki neki apósa volt.

Jänzer tiszthelyettes rögtön látta, hogy itt két „legény“ aligha lesz elegendő, azért a honnlevő legénységet felszereltette s a panaszost pedig felszólította, hogy vezesse őket a helyszínére.

Az úgynevezett haleszi szőlők az őrsállomástól körülbelül 5 km.-nyü távolságra fekszenek s azokat körülbelül 9000 ember lakja. Útközben az őrsparancsnok természetesen beszélgetésbe elegyedett a feljelentő Hugyik Józseffel, akiről mindenekelőtt megállapította, hogy feltűnően korlátolt. Hugyik azután az esetre vonatkozólag részletesebben a következőket adta elő:

Apósánál, néhai Ország Nagy Mihálynál 1923 október hó 9. óta, tehát akkor kb. egy hete lakik. Apósát október hó 1-én szőlőcsésznek alkalmazták. Ebben a minőségében az öreg természetesen állandóan a szőlőket járta s úgy nappal, mint éjjel a szőlő körül kerülő utakat tett, aniben rendszerint ő (Hugyik) is segédkezni szokott neki. Így volt ez október 15-én is, amikor úgy 21—22 óra körül együtt indultak kerülő útra.

Ugy éjjeltájban, mikor a kerülő utat befejezték, a Vonák István borházának ajtaja előtt lefeküdtek, hogy egy kicsit pihenjenek, s ott mind a ketten elaludtak. 2-3 óra múlva, még sötétben Hugyik felébredt s felkeltette az apósát is azzal, hogy jó lenne már hazamenni, de az apósa azt felelte, hogy csak menjen egyedül haza, ő még egy kicsit aludni akar. Hugyik erre felszedelőzködött, hazament és otthon nyugalomra tért. Reggel 8 óra körül Vonák István a lakásukra jött s rémülten közölte velük, hogy apósa a borház előtt fekszik holtan. Mint egyedüli férfit, az asszonyok őt bízták meg, hogy az esetet az örsön bejelentse.

A beszélgetés során Hugyik adatokat is szolgáltatott az őrsparancsnoknak, amennyiben közölte vele, hogy a tett elkövetésével apósának régi cimboráit gyanúsítja, mert apósa azelőtt — mint az őrs előtt is ismeretes volt — holmi apróbb bűncselekmények elkövetésétől nem riadt vissza, egy idő óta azonban jó útra tért s így nincs kizárva, hogy volt cimborái bosszúból ütötték agyon azért, mert őket cserbenhagyta.

A helyszínére érkező járőr elé még esendőrszemnek is borzalmas látvány tárult. A már említett borház előtt, egy csomó szalmán, fejjel az ajtó küszöbe felé hanyatt feküdt Ország Nagy Mihály. Bal koponyája a bal szemmel együtt teljesen hiányzott, agyveleje teljesen szétlocsanva, darabokban hevert körülötte, míg bal szemgolyója mélyen a koponyában, az agyvelő helyén feküdt. A bal pofacsont körül hatalmas, félhold alakú vágás, a gége jobb és baloldalán ugyancsak késtől származó hatalmas és mély szúrások voltak és végül a hastájon két rendkívül mély vágás volt látható úgy, hogy az utóbbiak egyikéből a belek is kilógtak. A borház ajtaja és fala körülbelül egy méternyi magasságig tele volt feeskendezve vérrel s a hulla maga is hatalmas vértócsában feküdt. A helyszíne teljesen össze volt taposva, használható láb- vagy egyéb nyomról szó sem lehetett.

A helyszíni szemle alkalmával Jänzer tiszthelyettes mindenekelőtt két fontos körülményt állapított meg.

A sérülések mindenikéről még laikus szemmel is meg lehetett állapítani, hogy halálos volt, a sérülések legnagyobb része tehát, akármilyen sorrendben okozta is azokat a tettes, feltétlenül a sértett halála után keletkezett. Ez a sok felesleges sérülés és az a szemmel látható vadállatias kegyetlenség, amellyel a tettes áldozatát meggyilkolta, arra engedett következtetni, hogy a tettes a sértettet rendkívül gyűlölhette s hogy tettét olyan időben és körülmények között hajtotta végre, amikor tettenéréstől egyáltalában nem kellett tartania.

A másik feltűnő körülmény az volt, hogy a hanyatt fekvő sértett jobb kezét bőrködmönének külső, rézsútos zsebében tartotta s ez a jobb keze egyáltalában nem volt véres. Ebből arra következtetett Jänzer tiszthelyettes, hogy a tettes feltétlenül álmában végzett áldozatával és hogy már az első ütése halálos volt úgy, hogy a sértett egyáltalában nem is védekezett, mert hiszen, ha védekezett volna, azt feltétlenül jobb kezével tette volna s így annak még akkor is véresnek kellett volna lennie, ha — ami különben nem volt valószínű — a kezét a tettes azután tette volna a ködmön zsebébe.

A hulla megszemlélése után a járőr a helyszínnek és környékének alapos átvizsgálásához fogott. A helyszínen és annak környékén semmi feltűnőbb nyomot vagy bűnjelt nem lehetett találni, mindössze 4 darab kis hámozott nyers akácfa szilánkot talált Jänzer tiszthelyettes a földön, a hullától kb. 8 lépésnyire. A szilánkokról megállapította, hogy azok ásó vagy kapa nyeléből valók, mert azokon a nyélház (köpü) nyomai megvoltak, sőt az egyiken egy szeg helyét is látni lehetett, amelyet tudvalevőleg a nyélházba is szoktak verni.

A hullánál megtalálta Jänzer tiszthelyettes mindazokat a tárgyakat, amelyeket a sértetthez hasonló foglalkozású emberek rendszerint maguknál szoktak hordani, de pénzt egyáltalában nem talált nála. Megkérdezte a sértettnek időközben odaérkezett nejét, Ország Nagy Mihálynét, hogy tud-e róla, hogy a férjénél pénz lett volna, mire az asszony elmondotta, hogy a férje a munkakönyvét magánál szokta hordani s abban tudomása szerint körülbelül 300.000 koronája volt. Az asszony előadása szerint a sértett a munkakönyvét a pénzzel együtt mellényének bal felső zsebében szokta hordani. Most mind a kettő hiányzott.

Igy tehát megvolt már a valószínűsége annak is, hogy a sértettet esetleg a pénzéért verték agyon s kirabolták. Feltűnt azonban Jänzer tiszthelyettesnek, hogy a mellénynek azon zsebe felett, amelyben a sértett — neje előadása szerint — a pénzt tartotta, a mellény egy kissé véres volt, míg a többi zseb felett vérnyomokat egyáltalában nem lehetett látni. Ebből arra következett, hogy a tettesnek tudnia kellett, hogy a sértett hol tartja a pénzt s így azt nem kellett a zsebekben keresgélnie, hanem egyenesen a mellény bal felső zsebébe nyúlt s azt véres kezével bevérezte, jöllehet éppen ez a zsebe nem minden embernek olyan nagy, hogy munkakönyvet és pénzt tudjon tartani benne.

Jänzer tiszthelyettes természetesen mérlegelés tárgyává tette Hugyiknak azt a feltevését is, hogy a sértettnek előző cimborái között kell a tettest keresni, akik bosszút akartak állani rajta azért, hogy őket cserbenhagyta. Ezt az eshetőséget azonban nem tartotta valószínűnek. Kizárt dolog volt ugyanis, hogy a cimborákkal ne lett volna a sértettnek szóváltása, hogy azok szemrehányást ne tettek volna neki „árulásáért”, ebben az esetben pedig a sértett aligha tárgyalt volna velük hanyatt fekvő helyzetben, ha viszont felült vagy felállt volna, akkor az ütést a fejbübjára kapta volna, nem a homlokára, annál is inkább, mert alacsony ember volt. És azután nem valószínű, hogy a cimborák bizonyosan tudták volna, hogy a sértett hol szokta a pénzt tartani.

A helyszíni szemle megejtése után Jänzer tiszthelyettes a hullát eredeti helyzetében lefényképeztetette, őrizetére járőrt rendelt ki s azután az előírt jelentéseket megtette.

Amint Jänzer tiszthelyettes a nyomozás megindítására vonatkozólag járőreinek az intézkedéseket kiadta, hozzámert Hugyik József és a fülébe súgta, hogy jó lesz, ha apósának elődjét, a volt csószát is „előveszik”, mert az apósa miatt vesztette el a csószságot és ezért apósának halálos ellensége, nincs kizárva tehát, hogy a cselekményt ő követte el.

Jänzer tiszthelyettes megköszönte a jótanácsot és az intézkedések kiadása és a járőrök eligazítása után maga is elindult, hogy adatokat szerezzen — Hugyik Józsefre vonatkozólag.

A sértettre és annak családi körülményeire nézve nem volt nehéz adatokat szerezni, mert hiszen mindenki ismerte őket. Mindenki tudta, hogy Ország Nagy Mihály házában a családi botrányok napirenden voltak, az izgága sértett a legdurvább módon bánt a családjával s a perpatvarok különösen gyakoriakká lettek azóta, hogy veje, Hugyik József a házában tartózkodott. A Hugyik József előző tartózkodási helye szerint illetékes őrs útján megállapította Jänzer tiszthelyettes azt is, hogy Hugyik József büntetlen előéletű ugyan, de gyilkosság alapos gyanúja miatt egy ízben már el volt fogva, mert a testvérbátyja szeretőjével együtt annak férjét megfojtották, a vád alól azonban a bíróság bizonyítékok hiányában felmentette.

A családi életre vonatkozólag Jänzer tiszthelyettes kikérdezte az elhalt nejét, Ország Nagy Mihálynét, valamint annak édesanyját, özvegy Kerekes Jánosnét. A két asszony a családi életüket a legharmonikusabbnak mondta és tagadták, hogy köztük és a sértett között valaha is szóváltás lett volna.

Ez mindenestre gyanus volt, de még nem elegendő ahhoz, hogy Jänzer tiszthelyettes Hugyik Józseffel szemben határozottan fellépjen. Ezért, hogy a további nyomozáshoz támpontokat szerezhessen, Hugyik József alibije iránt kezdett érdeklődni, anélkül azonban, hogy most már mindinkább erősödő gyanújának határozottan kifejezést adott volna.

Hugyik József első kikérdezése után tudvalevően úgy adta elő a dolgot, hogy éjjeltájban az apósával lefeküdtek a borház ajtajába, majd 2-3 óra múlva, amikor ő felébredt, hívta az apósát haza, de az azt monddta, hogy még nem megy, mert egy kicsit még aludni akar, menjek csak ő (Hugyik) egyedül. Ő erre hazament és lefeküdt s csak reggel értesült róla, hogy apósát agyonütötték.

Jänzer tiszthelyettes ezekre vonatkozólag kikérdezte az asszonyokat, Hugyiknét és Ország Nagy Mihálynét, a sértett nejét is. Mind a két asszony telje-



Képek a szombathelyi őrsparancsnokképző iskola ünnepélyes megnyitásáról: Diszmenet a vegyesdandár parancsnok és a feldíszített Dervalits István őrmester előtt.

sen egybehangzóan megerősítette Hugyik József állítását, sőt meg az időpontot is egyformán jelölték meg, amikor Hugyik hazajött. Jänzer tiszthelyettes most elkülönítette őket és a hazajövetel részletei iránt kezdett érdeklődni. Hogyan ment be Hugyik a szobába, mit csinált, mit beszéltek, hova ült, hol aludt stb.

Ebbe már azután belezavarodtak, úgy, hogy Jänzer tiszthelyettes azonnal látta, hogy az egybehangzó előadások összebeszélésből származnak. Az összebeszéléseknek ugyanis rendszerint az a gyengéjük, hogy az érdekeltek a lényegre nézve megegyeznek, elhatározzák, hogy mit mondanak majd, ha kikérdezik őket, de a részletekre már nem gondolnak és ezekben aztán ellentmondásokba keverednek. Hugyik József azt állította, hogy ő hazajövele után feleségének terhes állapota miatt nem feküdt le, hanem égő lámpa mellett egy széken felöltözve ült reggelig, míg neje azt állította, hogy mikor férje hazajött, teljesen levetkőzött, a lámpát eloltotta s melléje feküdt az ágyba. Tekintettel arra, hogy mindezek alig néhány órával azelőtt történtek, ki volt zárva, hogy nevezettek a történetekre már pontosan ne tudtak volna emlékezni, nyilvánvaló volt tehát, hogy nem mondtak igazat.

Eközben megérkezett Szentkereszti György tiszthelyettes szakaszparancsnok is, akinek Jänzer tiszthelyettes az eddigieket jelentette és ezek alapján az egész család őrizetbevételét javasolta, amit Szentkereszti tiszthelyettes el is rendelt. Valamennyiüket az őrsre kísérték s megkezdették kikérdezésüket.

A kikérdezés semmi eredménnyel nem járt. Valamennyien konokul tagadták, hogy a gyilkosságról többet tudnának, mint amennyit Hugyik József az őrsön bejelentett s a felmerült, mindenesetre alapos gyanúkokon kívül semmi olyan bizonyíték nem volt a nyomozók kezében, amellyel a gyanúsítottakra bűnségüket reájuk tudták volna bizonyítani. Ezért Szentkereszti tiszthelyettes elrendelte Jänzer tiszthelyettesnek, hogy a gyanúsítottaknál tartson házkutatást, Hugyikné pedig — előrehaladott terhes állapotára való tekintettel — szabadonbocsátotta.

Jänzer tiszthelyettes Biró Imre törzsőrmesterrel Hugyikné lakására ment, ott azonban megtudta, hogy a valamivel hamarabb szabadonbocsátott Hugyikné alighogy hazaérkezett, a lakást bezárta és eltávozott. Miután már az este közeledett, Jänzer tiszthelyettes el-

hívatta a kovácsot, hogy a lakást nyissa fel s egyben bizalmi egyénekről is gondoskodott, akik a gyanúsítottak képviseletében a házkutatásnál jelen legyenek. Jänzer tiszthelyettes a házkutatás során természetesen elsősorban ásót, villát, vagy más hasonló szerszámot, vagy szerszámnyelet keresett, de eredménytelenül. Az itt eszközölt kikérdezések sem vezettek eredményre. Mindössze a konyhában talált a járőr egy régi katonai zubbonyt és nadrágot, amelyen Jänzer tiszthelyettes tüzetes megvizsgálás után alaposan kimosott vérnyomokat vélt felfedezni. Ezt a két ruhadarabot őrizetbe is vette.

A lakás felnyitására előhívott kovács természetesen érdeklődéssel nézte a történeteket s közben Jänzer tiszthelyettes beszélgetésbe elegyedett vele. A kovács elmesélte, hogy a meggyilkolt Ország Nagy Mihályt jól ismerte, mert éppen az eset megtörténte előtt két-három héttel járt nála egy kétágú, igen erős vasvillával s azt vele kiegyenesítette. Amíg a kovács a villát egyenesítette, Ország Nagy Mihály elmondotta neki, hogy most választották meg csósznek s a villára mint csósznek lesz szüksége, azzal fog majd kerülőutakra járni. Akkor még a villának nyele nem volt, a sértett azt mondotta, hogy nyelet majd ő fog abba készíteni. Hogy aztán a sértett a villába készített-e nyelet vagy sem, azt nem tudja.

Ebben a pillanatban fordult be a kapun a hazatérő Hugyik Józsefné.

— No, majd megmondja nekünk a menyecske, hogy milyen nyelet készített az öreg a kétágú villába — szólította meg Jänzer tiszthelyettes a belépő Hugyikné. A hatás váratlan és meglepő volt. Hugyikné dadogva adta meg a választ, hogy egy.. egy.. fiatal.. akácfából.

Jänzer tiszthelyettes azonnal észrevette a hatást s gyorsan az asszony elé tartotta a vérnyomos katonazubbonyt és nadrágot, hogy hát ezek mik? Az asszony nem bírt szóhoz jutni, végre azután kinyögte, hogy azok a férje hétköznapi ruhái.

Jänzer tiszthelyettes Hugyikné természetesen azonnal újra őrizetbe vette s visszakísérte az őrsre. A többi azután már magától ment. A villa körüli dolgok feltárása és a vérnyomos ruhadarabok felmutatása, no meg egy néhány ügyesen intézett kérdés után Ország Nagy Mihályné és Hugyik Józsefné megtörve ismerték

be, hogy a sértettet Hugyik József ütötte agyon a vasvillával. Ország Nagy Mihályné megmondotta a pénz rejtékhelyét, s azt egy, Hugyiknéval kiküldött járőr egy burgonyaveremből elő is kerítette. A pénzen több vérfolt volt látható.

Természetes, hogy amint a véres ruhát, de különösen a pénzt Hugyik Józsefnek felmutatták, annak nem volt már mit tennie, be kellett ismernie a cselekményt. Elővigyázatlanságára jellemző, hogy az egyébként szinte értéktelen zsebkést, amivel a sérülésnek egy részét a sértetten ejtette, az egész nyomozás alatt magánál tartotta s azt megmozgása alkalmával Farkas Mátyás tiszthelyettes nála meg is találta. Farkas tiszthelyettes a zsebkésen rögtön felfedezte a véryomokat, ezeknek azonban Hugyik egészen elfogadható magyarázatát adta, amelynek persze az örs ügyis utánajárt volna, de ezek a megállapítások mindenestre huzamosabb időt vettek volna igénybe.

Egyébként Hugyik József cselekményét a következőképpen ismerte be:

Nejével, Pál Ilonával, aki a sértett Ország Nagy Mihálynak mostohalánya, 1923 október 9-én költözött az apósa házába. Ugy azelőtt, de összeköltözökésük után különösen, apósának erőszakos és durva bánásmódja miatt naponta tettelegességgel fajult civódások fordultak elő, annyira, hogy az asszonyok kénytelenek voltak többször házon kívül háltni, amire azután az öreg erkölestelen étellel vádolta meg őket. Ezzel vádolta az ő (Hugyik) nejét is és ez Hugyikot rendkívül bántotta. Az eset előtt két-három nappal, egy különösen heves családi botrány után anyósa, a sértett neje megjegyezte, hogy jó volna, ha az öreget valaki eltenné láb alól, mire Hugyik azt felelte, hogy majd ő elintézi.

Október 14-én a szokásos kerülőútra indultak, ekkor azonban Hugyik megsajnálta az öreget és nem ütötte agyon. Másnap azonban, indulás előtt mind a ketten alaposan beboroztak. Kissé ittas fejjel, apósa egy bunkósbottal, ő pedig a kétágú vasvillával indultak körútjukra. Útjukban elfáradva, 24 óra tájban Vonnák István borháza elé az előre odakészített szalmára lefeküdtek és elaludtak. Ő nemsokára felébredt és elhatározta, hogy tervét véghezviszi. Felkelt, apósán átlépett és a kétágú villával hatalmasat ütött a fejére, majd elővette a nagyobbik zsebkését és hogy apósán még jobban kitöltse a bosszuját, azzal többször beleiszúrt és belevágott. Tudta, hogy az öregnél hol és mennyi pénz van, azért a munkakönyvet a pénzzel együtt kivette, a villát és annak az ütések közben eltörött nyelét felkapva, hazament. A pénzt az ágyban fekvő anyósának adta, a villa nyelét a munkakönyvvel együtt elégette, a villát az útarokba elásta, később pedig a pénzt anyósától visszavette és a burgonyaverembe rejtette.

Ezután tisztálkodni kezdett, kimosta a ruháját, megmosakodott, s mire ezzel készen lett, már reggel is volt. Most már csak azt várták, hogy valaki hírt hozzon az apósa meggyilkolásáról.

Minthogy a cselekményt mind a hárman beismerték, mind a hármukat elfogták és gyilkossággal párosult rablás illetve felbujtás miatt 1923 október 21-én pestvidéki királyi ügyészségnek átadták.

A királyi törvényszék az 1924 május 12-én megtartott főtárgyaláson az előre megfontolt szándékot nem látta kellően bebizonyítottának, úgyszintén a rablást sem látta bebizonyítottának, mert Hugyik a saját, illetve a család pénzét vette el a sértettől, az pedig reá nézve nem volt idegen ingó dolog, ezért Hugyikot csak szándékos emberölés büntetében mondotta ki bűnösnek s 5 évi fegyháza ítélte, Ország Nagy Mihálynét pedig felmentette. A királyi ítélőtábla Hugyik büntetését 7 évi fegyházra emelte fel s ezt az ítéletet a királyi Kuria is helybenhagyta.

Érdekes, hogy a védelem Hugyik József teljes felmentését kérte annak alapján, hogy Hugyik a beismerését később odamódosította, hogy a borház előtt apósával összeszólalkozott s az őt megtámadta s ő önvédelemből ütötte agyon. Ezt a védekezést azonban az orvoszakértó a fejseb irányával, és Jänzer tiszthelyettes mindenre kiterjedő, részletes vallomásaival megdöntöttek.

A nyomozás későbbi folyamán megállapítást nyert, hogy Jänzer tiszthelyettes következtetései helyesek voltak.

Ezért a nyomozásért a kerületi parancsnokság Szentkereszti György tiszthelyettes szakaszparancsnokot, Jänzer Márton tiszthelyettes, tápiószelei örsparancsnokot, Farkas Mátyás tiszthelyestest, Biri János és Biró Imre törzsőrmestereket és végül Batori Lajos őrmestert dicsérő okirattal látta el.

#### Az ítéletek szövege a következő:

A pestvidéki kir. törvényszéktől, mint büntetőbírószágtól. B. IV. 15.777/1923—15. szám. A magyar állam nevében! A pestvidéki kir. törvényszék, mint büntetőbírószágtól gyilkosság és rablás büntetése miatt Hugyik József és társa ellen a kir. ügyészségnek 7387/1924. kü. számú vádiratában foglalt vád felett Nagy Imre kir. törvényszéki tanácselnök mint elnök, dr. Neuberger Aladár kir. ítélőtáblai bíró és Lamberg Ferenc kir. törvényszéki bíró, valamint dr. Zsolnay Imre kir. törvényszéki joggyakornok mint jegyzőkönyvvezető részvételével, dr. Fischer Ede kir. ügyészségi alelnöknek mint közvádlónak, a szabadlábban és előzetes letartóztatásban levő vádlottaknak és dr. Damsa Valér budapesti és dr. Pinkovics Péter nagykúta ügyvédeknek mint védőknek jelenlétében Budapesten, 1924. évi május hó 12. napján megtartott nyilvános főtárgyalás alapján a vád és a védelem meghallgatása után meghozta a következő ítéletet: Hugyik József vádlott, 23 éves, ref. vallású, tápiószentmártoni születésű, tápiószelei lakos, magyar állampolgár, nős, 1 gyermek atyja, vagyonatlan földműves, 2 elemi végzetű, katonai szolgálatot teljesített, bűnös a Btk. 279. §-ába ütköző és ezen §. szerint minősülő szándékos emberölés büntetésében, amelyet úgy követett el, hogy 1923. évi október hó 15-ről 16-ra virradó éjjel Tápiószelelén a tápiószelei határban, Ország Nagy Mihályt, Vonnák István borháza előtt szándékosan, de előre megfontolt szándék nélkül mevezett fejére mért vasvilla ütésekkel megölte. A kir. törvényszék ezért: vádlottat a Btk. 279. és 289. §-a alapján 5 (öt) évi fegyházra mint főbüntetésre, továbbá 10 (tíz) évi hivatalvesztésre mint mellékbüntetésre ítéli. A szabadságvesztés büntetéséből a vádlott előzetes letartóztatásával a Btk. 94. §-a alapján 6 (hat) hónapot kitöltöttnek veszi. A szabadságvesztés büntetésének megkezdésének napjától, a hivatalvesztést a szabadságvesztés büntetésnek, vagy a szabadságvesztés elévülésének befejezésétől kell számítani. A vádlott a Bp. 480. és 481. §-a értelmében köteles az eddig felmerült bűnügyi költség fejében 990.440 koronát és az ezután felmerülő bűnügyi költséget az államkincstárnak megtéríteni. A kir. törvényszék a pestvidéki kir. törvényszék bűnjelnyilvántartási jegyzék 792/1923. sz. alatt bűnjelként őrzött 1 tölgyfabot, 4 akácfa szilánkot, 1 db. kétágú vasvillát megsemmisíteni, 1 katona briesesznadrágot és zubbonyt Hugyik József vádlott részére kiadni s a pestvidéki kir. törvényszék elnöki letétnapló 1120/1923. sz. alatt bűnjelként 278.242 koronát Ország Nagy Mihály örökösének leendő kiszolgáltatás végéig Pk. 3280/1923. számra hivatkozva a nagykúta kir. járásbírószágnak mint hagyatéki bíróságnak megküldeni rendeli az ítélet jogerőre emelkedése után, egyben felhívja Hugyik Józsefet, hogy a bűnjelet ezen ítélet jogerőre emelkedése után 15 napon belül vegye át. A kir. törvényszék Hugyik József vádlottat a Btk. 344. §-ba ütköző rablás büntetésének vádjá alól a Bp. 326. §. 1. pontja alapján felmenti. A kir. törvényszék özv. Ország Nagy Mihályné, szül. Kerekes Mária, 47 éves, r. k. vallású, tápiógyörgyei születésű, tápiószelei lakos, özv., 4 gyermek anyja, némi vagyonnal bíró, 3 elemi végzetű földműves, magyar állampolgár, vádlottat a Btk. 278. §-ban meghatározott gyilkosság büntetésében való, a Btk. 69. §. szerint bűnsegédi bűnrészesség miatt emelt vád alól, a Bp. 326. §. 2. pontja, a Btk. 344. §. és 69. §. 2. p. meghatározott rablás büntetésében való bűnsegédi bűnrészesség miatt emelt vádjá alól pedig a Bp. 326. §. 1. pontja alapján felmenti. Indokolás: A kir. ügyész vádat emelt I. Hugyik József ellen a Btk. 279. §-ában meghatározott gyilkosság és a Btk. 344. §-ában meghatározott rablás büntetése miatt, mert a vád szerint Hugyik József 1923. évi október hó 14-én Tápiószelelén az anyósánál, Ország Nagy Mihálynénál folytatott megbeszélés után Ország Nagy Mihály megölését elhatározva, ezt az elhatározását 1923. évi október hó 16-án végre is hajtotta, amidőn Ország Nagy Mihályt a tápiószelei határban Vonnák István borháza előtt fekvő, alvó állapotában vasvilla-ütésekkel előre megfontolt szándékból megölte s ugyanakkor Ország Nagy Mihály mellényzsebéből 300.000 korona körüli készpénzt tartalmazó munkakönyvét, mint idegen ingó dolgot a birtokosa ellen alkalmazott ölésben nyilvánuló erőszakkal azon célból vette el, hogy azt jogtalanul eltulajdonítsa. II. Özv. Ország Nagy Mihályné, szül. Kerekes Mária ellen a Btk. 278.

§-ában meghatározott gyilkosság és a Btk. 344. §-ában meghatározott rablás büntette miatt, mint a Btk. 69. §. 2. p. szerint bűnszegédi bűnrészes ellen, mert a vádirat szerint Hugyik Józsefnek fentírt cselekményét szándékosan előmozdította azzal a ténykedésével, hogy neki 1923. évi október hó 14-én elmondotta, mit tett vele és édesanyjával (özü. Kerekes Jánosnéval) Ország Nagy Mihály, elmondotta, hogy Ország Nagy Mihály 1923. évi október hó 31-én őt és édesanyját sértő szavak kíséretében a házukból kivakarta s egy széket utánuk vágott; ugyanakkor Ország Nagy Mihályné ama óhajának adott kifejezést: „Jó volna, ha valaki az öreget (Ország Nagy Mihályt) eltenné a láb alól”, mire Hugyik József nyomban vállalkozott; a Hugyik József által erőszakkal elvett 300.000 koronából pedig a cselekmény elkövetése után az előzmények ismeretében 25.000 koronát átvett és adósságai törlesztésére fordított. I. Hugyik József bűnösségét részben elismerte és előadta, hogy 1923. év őszén feleségével, Pál Szabó Ilonával ennek édesanyjához költözött, aki második urával, Ország Nagy Mihállyal élt. Vádolt anyósától s a faluban már előzőleg is hallotta, hogy feleségének mostoha apja részeges, durva, önző ember, aki feleségét és mostoha gyermekét gyakran bántalmazza és őket elüzi a háztól, holott nekik ahhoz jussuk van és az egész családi vagyon, mely nagyrészt Ország Nagy Mihályné és gyermekeé, jövedelmeit önmagának óhajtja megtartani és abból a családnak mit sem ad. Előadta továbbá, hogy Ország Nagy Mihály folyton azzal gyanúsította őt, hogy vádolt az elhunyt kukoricájával eteti saját disznáját és hogy 1923. október 13-án ittas állapotban veszekedést kezdett feleségével és ennek agg anyjával, ezeket bántalmazta és a házból vasvillával és egy fejtűszékkel bántalmazza, kikérgette, hogy ezek kénytelenek voltak a házban kívül hálni. Mindezt vádolt csak másnap tudta meg anyósától, tagadta azonban, hogy anyósa őt bármikor is arra biztatta volna, hogy ennek férjét bántalmazza vagy megölje. 1923. október 14-én, majd 15-én vádolt elkísérte apósát, aki esős volt, kerülő útjára. Elindulás előtt már nagymennyiségű bort ittak odahaza és így meglehetősen italos állapotban indultak útnak. Vádolt egy vasvillát, sértett pedig egy bunkót vett magához. Este 11 órakor újból hazatértek és egy lopóval teli bort ittak, amitől annyira lerészegedtek, hogy alig tudtak lábon állani, ennek dacára ismétletlenül elindultak kerülő útra és csak Vonnák Illés présháza mellett pihentek meg a szalmán, ahol beszélgetni kezdtek. Ország Nagy Mihály feleségét és anyósát szidta és midőn vádolt ezeket védelmébe akarta venni, apósa felkapta a vasvillát és ezzel vádoltat meg akarta ütni, vádolt azonban azt kikapva kezéből, apósát leütötte, majd a zsebéből kivette az oda nyitott állapotba elhelyezett bicskát s azzal apósát nyakán és hasán több helyen megszurta, ezután elájult, majd midőn magához tért, vette ki apósa mellényének zsebéből a pénzt és rejtette el odahaza, nehogy azt más elvihesse. Végül azzal védekezett, hogy azért volt kénytelen apósát súlyosan bántalmazni, mert attól félt, hogy ellenkező esetben az üti őt agyon. Vádolt a védekezését a főtárgyalás adatai részben megcáfolják és előadásával szemben a kir. törvényszék a következő tényállást állapítja meg: A főtárgyaláson kihallgatott Pál Szabó István, Hajnal András, Cifra Samu és Papp János tanúk vallomásából kitűnik, hogy az elhunyt Ország Nagy Mihály iszákos, veszekedő, durva ember volt, aki feleségével és ennek első házasságából származó gyermekeivel rosszul bánt és a háztartáshoz szükséges pénzt sem szívesen adta oda. Mostoha gyermekeit a háztól, mely felesége haszonélvezetével terhelve, felesége gyermekeinek tulajdonát képezte, több ízben elküldötte. Ezzel szemben Hugyik Józsefet mint vejét szerette. Viszont ez utóbbit igen elkeserítette apósának családjával szemben való rossz bánásmódja. 1923. évi október hó 15-én vádolt apósával kerülő útra indult, miután előzőleg jócskán ittak bort, majd este 10 óra tájban hazajöve, újból ittak és azután mentek csak az éjjeli kerülésre. A Vonnák-féle présház előtt a két fáradt és némileg ittas ember a szalmára ledőlt és falatozott, majd Ország Nagy Mihály el is aludt. Vádolt, aki nyilván már többször gondolkozott azon, hogy lehetne a családjukban levő áldatlan viszonyt megszüntetni, ekkor ittas fővel látva a kínálkozó alkalmat, elhatározta, hogy apósát elteszi láb alól és e szándékát nyomban végre is hajtotta, amennyiben azt alvó helyzetben vasvillával megütötte, majd zsebkésével többször megszurta, amely sérülések okozták Ország Nagy Mihály halálát és midőn ennek beálltáról meggyőződött, vette magához apósa zsebéből az ennél volt pénzt és vitte haza anyósához. Vádolt ama védekezése, hogy apósa támadt rá a vasvillával, nyilván valótlán, mert a főtárgyaláson kihallgatott dr. Gyulay Elemér törvényszéki orvos előadta, hogy az elhunyt a sérüléseket hanyattfekvő állapotban kapta, ami megállapítható a sérülések irányából, továbbá megállapította, hogy a holttesten előző dulakodás nyomai nem látszóttak.

Ezt erősíti meg Jánzer Márton esendőrtiszthelyettes ama vallomása is, hogy a holttestet a csatolt fényképen látható állapotban találták, balkezevel feltámasztva, míg jobbkezevel kabátja zsebébe nyulva, ami szintén arra mutat, hogy őt alvó, illetve fekvő helyzetben érte az első ütés és nem ő volt a támadó. Végül emellett szól vádolt ama előadása, hogy ő zsebéből az előzőleg oda nyitva elhelyezett zsebkést vette ki, mert vádolt, amidőn az almaevés után a kést nyitva tette zsebébe, már elhatározta apósa megölését, amit azután igen rövid idővel végre is hajtott. Vádolt ilyként megállapított tette kimeríti a szándékos emberölés büntettének tényálladéki elemeit, miért is őt ebben bűnösnek kellett kimondani és bűnössége fokához mérten büntetni. A büntetés kiszabásánál súlyosító körülményül mérlegelte a kir. törvényszék vádolt brutalitását, viszont enyhítő körülményként mérlegelte vádolt büntetlen előéletét, az elkövetéskori fiatal korát (22 éves), bortól felhevült állapotát, a kir. törvényszéki orvosok által megállapított és a bíróság által is észlelt alacsony intellektusát, a stupiditással határos szellemi korlátoltságát, hogy az elhunyt családjával igen rosszul bánt, ezeknek még a saját vagyonuk jövedelmét sem akarta kiadni, hanem magának tartotta meg, feleségét saját házából üldözötte el, végül beteges voltát (a fogházban tuberculosist ellen kezeltetik) s mindezeket oly számosaknak és nyomatékosaknak találta, hogy a büntetés kiszabásánál a Btk. 92. §-át alkalmazta. A kir. törvényszék a vádolt eltérően nem látta vádolt tettében a gyilkosság ismérvét: a praemeditatiót. Ugyanis a vádolt elhatározásában a kir. törvényszék nem észlelte azon nyugodtabb megfontolást, mellyel a tett kivételének körülményeit s azoknak horderejét és következményeit megbírálhatta volna, sem a kivételben azt a tervszerű számítást, melyek az előre megfontolt szándéknak ismérvei. Nevezetesen, hogy vádolt nem volt ugyan olyan részeg állapotban, mely miatt cselekménye beszámítás alá nem eshetnék, de épen azon körülményből, hogy vádolt és áldozata között sem a korábbi időből nem állott fenn oly határozottabb ellenséges viszony, sem a tett elkövetése idejében nem merült fel közbük oly újabb ok, mely a gyilkosság lélektani indokaira közvetlenül vezethetne, esakis azt a következtetést vonhatni le, miként vádolt a borítal élvezete folytán oly kedélyizgatottságba jött, mely felelevenítvén emlékezetében családjának az elhunyt általi, sokszori bántalmazását, alkalmas volt felbreszteni benne az öléi szándékot, különös tekintettel, hogy erre az elmeorvosi szakértő véleménye szerint a szesz ital fogyasztása esetén nagy hajlamossággal is bír. Nem változtat ezen az a körülmény sem, hogy vádolt a esendőrök előtt beismerte az előre megfontolt szándék fennforgását, mert ezt vádolt az első bírói kihallgatásánál nyomban visszavonta és azzal védekezett, hogy ezt a vallomást a esendőrök veréssel csikarták ki belőle. A rablás büntettének a vádja alól vádolt felmentendő volt, mert ő apósát a fentiekből kitűnően nem azért ölte meg, hogy pénzt elvegye, ez utóbbi szándék nyilván csak akkor fogamzott meg agyában, midőn látta, hogy áldozata meghalt s így a rablás ismérveit képező erőszak nem forog fenn, de nem ismerhető fel vádolt tettében az eltulajdonítási szándék sem, mert az apósa zsebéből kivett pénz anyósát és ennek családját illetvén meg, ezek kárára kellett volna azt eltulajdonítani. Hugyik József azonban nyomban a történetek után jelentette a pénz elvételét anyósának és az egész családnak, amiből nyilvánvaló, hogy azt eltulajdonítani nem volt szándékában. II. Ország Nagy Mihályné tagadta bűnösségét és előadta, hogy férje vele igen rosszul bánt, nemcsak saját jövedelmeit költötte el, hanem a felesége gazdaságának jövedelmeit sem akarta ennek kiadni és gyermekeit, valamint vádolt anyját folyton elüldözötte a háztól. Azt azonban tagadta, hogy férje megöletésében bármi része is lett volna, s ezt előzőleg tudta volna. Végül elismerte, hogy a Hugyik József által hazahozott pénzből 25.000 koronát megtartott és abból férjével közös tartozását fizette ki. A kir. törvényszék ezt a vádoltat mindkét vád alól felmentette, mert azt, hogy vádolt vejével, Hugyik Józseffel előzőleg megállapított Ország Nagy Mihály megöletésében, vagy vejét erre rábírnai igyekezett, avagy erről a kérdéstről egyáltalában beszélt, bizonyítást nem nyert, mert Ország Nagy Mihályné az első peretől fogva tagadta a vádat s ellene az egyetlen bizonyíték vejének a esendőrök előtti beismerő vallomása, melyet az a bíróság előtt nyomban visszavont s ezt a bizonyítékot a kir. törvényszék nem tekintette olyannak, amely irrasztaló ítélet alapjául szolgálhatna. A rablás ismérvét sem észlelte vádolt tettében a kir. törvényszék, mert vádolt abban a tudatban vette át az elhunyt férjétől elvett pénz egy részét, hogy az őt illeti meg, mint amely összeg saját földjének hozadéka és hogy ő e pénzt minden esetre jogszzerűen használja fel a férjével közös adósság törlesztésére. Az ítélet többi rendelkezését a felhívott törvényszakaszon alapulnak. Budapest,

1924. évi május hó 12. napján. Nagy Imre s. k., t. elnök. Neuburger s. k., előadó.

19. B. 7193—1924/19. szám. A magyar állam nevében! A budapesti kir. ítélőtábla mint büntető bíróság a gyilkosság és rablás büntette miatt vádolt, büntetését a Bp. 506. §. alapján megkezdő Hugyik József és szabadon levő társa ellen folyamatba tett bűnügyet, melyben a pestvidéki kir. törvényszék 1924. évi május hó 12. napján 1923. B. II. 15771/15. szám alatt ítéletet hozott, közvádlnak a Hugyik József vádlott terhére a Bp. 385. §. 1. a) és b) p. alapján az ítélet felmentő része és a téves minősítés miatt és súlyosbbitásért az özv. Ország Nagy Mihályné vádlott terhére pedig az elítélés végett bejelentett fellebbezése folytán az 1924. évi szeptember hó 10. napján tartott nyilvános fellebbviteli főtárgyaláson, melyben dr. Kállay Miklós tanácselnök, Pogonyi Nándor és dr. Haros Andor ítélőbírák vettek részt, a vád képviselőjében dr. Jeney Aladár kir. ii. alelnök, a kir. főügyész helyettese járt el, viszont Hugyik József vádlottat dr. Felszeghy Ernő ügyvéd helyett dr. Damsa Valér ügyvéd különvédő, özv. Ország Nagy Mihályné vádlottat pedig dr. Buzás Ferenc ügyvéd közvédő képviselte, a jegyzőkönyvet pedig dr. Kürthy Emil tanácsjegyző vezette, a vád és védelem meghallgatása után vizsgálat alá vevén, a következőleg ítélte: A kir. Itélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletének a Hugyik József vádlott főbüntetésének kiszabására vonatkozó fellebbezett részét megváltoztatja s e vádlott fegyházbüntetését 7 (hét) évi időtartamra felemeli; ugyancsak az ítéletnek a mellékbüntetés kiszabására vonatkozó és egyéb fellebbezett részét helybenhagyja, nem fellebbezett többi részét pedig nem érinti. Hugyik József vádlott által az 1923. évi október hó 20. napjától 1924. évi május hó 12. napjáig — az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetéséig — eltöltött előzetes letartóztatással, illetve vizsgálati fogsággal 6 (hat) hónapot kitöltöttnek vesz. Budapest, 1924. évi szeptember hó 10. napján. Dr. Kállay Miklós s. k., tanácselnök, dr. Pogonyi Nándor s. k., előadó.

## A MI HŐSEINK

### Vitéz Szabó György Géza g. tiszthelyettes.

Az újvidéki szárnynál teljesített szolgálatot. Már a háború első napjaiban táboricsendőr szolgálatra osztották be s így került a 63. gyaloghadosztály törzséhez, ahol a háború első hónapjait töltötte.

1915 szeptember havában a hadosztálynak alárendelt 210. számú dandárparancsnokság az előnyomás tartamára kiváló, magyar táboricsendőröket kért, akiket önálló szolgálatokra is felhasználhat. Így került Szabó tiszthelyettes a dandár törzséhez. A dandárparancsnok Schiess tábornok volt.

Szabó tiszthelyettesnek nem sokáig kellett várnia, hogy bebizonyíthassa, hogy méltó volt az előlegezett bizalomra.

Ugyanis 1915. év november 9-én Ivanjica (Szerbia) várostól 7—8 kilométernyire fekvő Mehana-Okolista nevű magaslaton egy szerb zászlóalj annyira befészkelte magát, hogy a dandár további előnyomulása — dacára a két napig tartó állandó támadásnak — lehetetlen volt.

A dandár vezérkari tisztje, Seidner István vk. százados, az új támadás előkészítése végett a délutáni órákban a rajvonalba ment s Szabó tiszthelyettest is magával vitte.

A támadás, sajnos, most sem sikerült. A várszerűen megerősített hegytetőn a rohamtávolságra ért csapatainkat oly erős ágyú- és géppuskatűz fogadta, hogy a különben vitézül harcoló népfelkelők megtorpantak és visszafordultak. Az őket követni akaró szerbek megsemmisítése végett tüzerünk zárótűzet vont csapataink mögé. A távolság csekély volt s néhány gránát csapataink közelében robbant. Erre a rend végkép felbomlott s a népfel-

kelők a közeli erdőben kerestek menedéket. Seidner százados és Szabó tiszthelyettes fegyverrel kezükben tartóztatták fel a menekülőket s ellenséges ágyútűzben rendezve a kötelékeket, újra harcba vezettek kb. négyszáz embert, miáltal a már előnyomulóban lévő ellenséget sikerült visszazorítani.

A harc forgatagában Szabó tiszthelyettes elvesztette szeme elől vitéz századosát. Csak este felé — mikor a harc mindkét oldalon elesendesült — értesült egy népfelkelőtől, hogy a százados elesett s ott fekszik a két rajvonal között. A népfelkelő a helyet pontosan megjelölte.

Szabó tiszthelyettes a sötétség leple alatt a helyet megközelítette s a századosot az elesettek között sebesülten megtalálta. Közben a szerbek észrevették s erősen tüzeltek rá. Ennek dacára sikerült neki Seidner századosot megmentenie, aki aztán később súlyos sebeibe (két haslövés) belehalt.



Vitéz Szabó György Géza  
g. tiszthelyettes.

Vitézi cselekedetéért az 1. osztályú ezüst vitézségi éremmel tüntették ki.

Vitéz Deschán Benő ezredes azt írja róla: „Szabó György tiszthelyettes a hadosztálynál mint vitéz, elszánt csendőrtiszt volt ismeretes; a leírt példás és vitéz fegyvertényért a hadosztályparancsnok úr buzdító szavak kíséretében személyesen adta át neki az 1. osztályú ezüst vitézségi érmét.“

Itt megjegyezzük még, hogy a kitüntetési javaslat szerint Szabó tiszthelyettest a dandárparancsnok az arany vitézségi éremre adta be. Sorsich Béla altábornagy azonban a következőket írta a javaslatra: „Általában egyetértek, de mégis úgy gondolom, hogy e hősi tette az 1. osztályú ezüst vitézségi érem adományozásával eléggé meg lenne jutalmazva. 187. tábori posta. 1915. XI/13.“

Szabó tiszthelyettes 42 hónapot töltött a harcúterén. A fenti kitüntetésen kívül megszerezte még: a bronz vitézségi érmét kétszer, a porosz harcossági érmét, a koronás ezüst és vas érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján . . .

Nincs szüksége dicsérő szavakra. Tettei, kitüntetései beszélnek helyettünk.



# KÜLFÖLDI CSENDŐRSÉGEK

## A spanyol csendőrség.

Dezséri BACHÓ LÁSZLÓ százados fordítása.

(5. közlemény.)

86. Ha a földbirtokos a kinevezésnek a polgármester által való megtagadását alaptalannak tartja, a tartomány kormányzójához fellebbezéssel élhet.

87. A kinevezett felesküdt mezőőrök ismertető jele egy bőrből készült válsallamg sárgarézlemezrel, melyen ezen felírás van: guardia jurade (felesküdt mezőőr), és a földtulajdonos neve. Úgy ezen ismertető jel, valamint fegyverzet és lőszer megegyezés szerint, maga az őr vagy a földtulajdonos által szereztetnek be. A felesküdt gyalogos mezőőr fegyverzete karabély szuronnal, a lovas mezőőrök ezenkívül még a hadseregével azonos kardot is viselnek.

88. A csendőrség a polgármester által kinevezett felesküdt mezőőrökről nyilvántartást köteles vezetni, továbbá az általuk esetleg elkövetett mulasztásokról és kihágásokról egy jegyzéket, melynek alapján az esetleg később szükséges véleményt meg lehessen adni.

89. Ha a felesküdt mezőőrök valami mulasztást vagy kihágást követnek el, a csendőrség kötelessége ezekről az illetékes hatóságnak vagy bíróságnak jelentést tenni.

90. A felesküdt mezőőrök egyszerű kihágásai a csendőrség által a polgármesternek jelentendők, aki azt kinevezte, tudomására hozandók azonkívül annak a földtulajdonosnak is, aki a kihágást elkövető mezei őrnök javaslatba hozta.

91. A felesküdt mezőőrök kötelesek ismertető jelvényeiket, fegyvereiket és kinevezési okmányukat állandóan magukkal hordani.

92. A felesküdt mezőőrök jelentéseiket a legközelebbi hatóságnak teszik meg, aszerint, hogy azok mely hatóság elé tartoznak. Kötelesek azonban egyidejűleg a csendőrség parancsnokának is jelentést tenni.

93. A polgármesterek a felesküdt mezőőrök és a csendőrség által tett összes feljelentésekről és mindkettő által bejelentett összes kihágásokról a tartomány kormányzójának részletes havi jelentést tenni kötelesek.

94. Ha csak lehetséges, a felesküdt mezőőrök jelentéseiket a 73. pontban körülírt módon teszik meg mindazon körülmények tekintetbevételével, melyek a 79. pontban fel vannak sorolva. Ezen jelentések a polgármesternek és a csendőrség parancsnokának, esetleg a legközelebbi csendőrségparancsnok teendőik, a 80. pontban körülírt körülmények figyelembevételével.

95. Elveszett vagy gazdátlan lovak, egyéb állatok vagy tárgyak átadandók a polgármesternek s ha tárgyakról van szó, elraktározandók a legközelebbi házban. A polgármester távollétében a felesküdt mezőőr a legközelebbi őrhöz vagy csendőrségparancsnokhoz fordul.

96. Ha a felesküdt mezőőrök bűncselekménnyel gyanúsított egyént fognak el, kötelesek haladék nélkül azokat a legközelebbi csendőrségparancsnoknak átadni.

97. Ha a felesküdt mezőőr elidegenített terményekre vagy más dolgokra akad, azokat vélt tulajdonosaik házába szállíthatja, ahol azok elraktározva maradnak mindaddig, míg a tulajdonos kétséget kizáró módon megállapítva ninesen. De mielőtt ezen tárgyakat a találati helyről elvinné, köteles a felesküdt mezőőr a legközelebbi csendőrségparancsnokot értesíteni, amely a tulajdonos kinyomozását a lehetőséghez képest meg-  
ejti.

98. Ha a felesküdt mezőőrök olyan bűncselekmény tettesét tartóztatják le, kinek a cselekménye nyilvánvalóan csekély azon hátrányhoz képest, melyet neki a letartóztatásban való megtartás okozna, akkor ez szabadonbocsátandó, de későbbi felelősségre vonhatása céljából a legközelebbi csendőrségparancsnok segítségének igénybevétele mellett kereszt- és vezetékneve, illetősége, lakhelye, családi állapota és személyleírása,

valamint azon hely, ahová igyekeznek, pontosan megállapítandók.

99. Hasonló esetekben a csendőrség is hasonló módon járjon el.

100. Jelentéseiket a felesküdt mezőőrök pontosan a 78. pont határozmányai szerint állítsák össze.

101. A felesküdt mezőőrök jelentései eskü alatti vallomás értékével bírnak mindazon esetekben, mikor a büntetőtörvénykönyv szerint a bűncselekmény minősítése a kihágásnál nem súlyosabb s ha a jelentéssel ellenkező bizonyíték nem forog fenn.

102. A felesküdt mezőőrnek, éppen úgy, mint a csendőrségnek, kötelessége mindazokat védelmébe venni, kiket személyükben vagy tulajdonukban megtámadtak vagy akik ilyen támadásnak ki vannak téve. Ugyancsak kötelessége a felesküdt mezőőrnek a csendőrséget, ha ez az ő közreműködését kéri, szolgálata teljesítésében támogatni.

(Folytatjuk.)

## KÖNYVISMERTETÉS

**1. honvéd huszárezred története.** 820 oldal, 676 kép, 68 vázlat. Ára: 64 pengő (4 havi részletre is). Stadium sajtóvállalat, Budapest.

Értékes munkával gazdagodott a magyar hadtörténetírás kincsesháza. „A m. kir. budapesti 1. honvéd huszárezred és a m. kir. 1. népfelkelő huszárosztály története 1869—1918” a címe ennek a teljes, tökéletes és nagy szakismerettel megírt műnek.

Miként a címből is látható, huszárokról, vagyis magyar lovas vitézekről van szó, akik nemzetüknek az ezred félévszázados fennállása alatt, úgy békében, mint háborúban, mindig csak hírt és nevet szereztek. Emlékképet babér és borostyán övezi a magyar hadidiesőség Pantheonjában.

Vérrel, vassal örökítették meg nevüket a vörös ördögök! A komoly Clio feljegyzti minden hőstettüket, hogy majdan az unokák unokái is büszkén emleghessenek, mit műveltek a világháborúban a szürke esakós budapesti honvéd- és népfelkelő huszárok.

Kaleidoszkopszerűen vonul el szemünk előtt az 1. honvédhuszárok ténykedése: A mozgósítás, az elindulás, diadalmenet a pályaudvarra virággal díszített lovon, a bevaggonrozás.

Megérkezés a kietlen Galiciába, az első benyomások, megismerkedés az ellenséggel, . . . a hírhedt gorodoki halálrohám . . . Azóta kereszteltek el az oroszok őket „vörös ördögök”-nek.

A világháború négyévfél véres esztendejének minden eseménye felelevenedik lelki szemünk előtt. Napló-szerű ismertetések, feljegyzések, az ezred tisztjeinek visszaemlékezései, vázlatok, kimutatások és az egykorú fényképek óriási tömege minden harci élményt híven tükröz vissza. Nemesak, aki átélte ezeket az eseményeket, de még az is, aki talán háborút sem látott, teljes valójában, izgalmas és mégis kedves képekben sorakozó drámáját látja elvonulni az 1-es honvédhuszárok haditörténetének.

A népfelkelő huszárok a hadjárat elején miudjárt a déli hadszíntérre kerülnek, s ott is maradnak az összeomlásig. Bekalandozzák egész Horvátországot, Szerbiát, lekerülnek Mitrovica, Ipek, Sjenica, Djakováig.

A függöny legördül, az összeomlás bekövetkezett, a hős huszárok hazajönnek.

A vörös ördögök megmutatták, hogy kik voltak: nevüket megörökítették hazájuk, de az oroszok történelmében is. A budapesti honvédhuszárok 30 tisztje és kb. 1000 ember nyugszik elkorhadtt fakeresztek alatt távoli idegen földön, . . . halálukkal pecsételve meg hazaszeretettüket . . .

A huszárok lóról szállva 1000 m. magas hegyekben gyalog, karabéllyal kezükben harcoltak hazájukért, melynek határait megvédelmezték ugyan, de áruló sőpredék aknamunkája folytán a Kárpátok, melyekért annyi hű huszárszív szünt meg dobogni, idegen kézben van. Az öreg huszárok fiainak kötelessége ezeket ismét visszaszerezni! . . .

Időszakonként összeállított pontos táblázatok mutatják az ezred örökké hullámzó létszámát és tisztí beosztását.

A tengernyi értékes adat és harc-leírás mellett különösen élvezhetővé teszi a szép művet annak közvetlen, zamatos irálya.

A világháborút járt csapatoknak a könyvpiacra eddig megjelent történetei között az 1. honvédszázad albuma a legtekélyesebb. A nagy szakavatottságot igénylő munka érdemének oroszánrésze szaplonczai vitéz Szaplonczay László alezredest illeti, akinek vezetésével ez a nagy munka elkészült. Meg kell emlékezni a kitűnő művésztől, Mannó Miltiades-ről is, ki gyönyörű rajzaival illusztrálta a századok szerepét és küzdelmeit az 1914—1918. években.

Suhay.

## AZ ORSZÁGOS TISZTI KASZINÓ KÖZLEMÉNYEI

**A Tisztikaszinó a táncösszejöveteleket beszűntette.** A bőjt-re való tekintettel, az Országos Tisztikaszinó f. évi március hó 8-án megtartott elnöki tanácsülésének határozata alapján a jelen idényben beszűntette a táncösszejöveteleket.

**A Tisztikaszinó ismeretterjesztő előadásai.** 1927 március 21-én Rónay Kázmér festőművész tartja előadását vetített képek kíséretében „Igazságok és hazugságok a modern festőművészetben” címmel. 1927 március 28-án, Vági István bányászati főiskolai nyilv. rendes tanár előadása. Tárnya: „Hogyan tette tönkre az agitáció a központi hatalmak ellenállóképességét úgy a hadseregben, mint a polgári lakosságnál”. 1927 április 7-én, Aggházy Kamil, a Hadtörténelmi múzeum h. igazgatója tart előadást vetített és mozgóképekkel „A hadtörténelmi múzeum ismertetése” címmel. 1927 április 11-én, dr. Bucsányi Gyula, egyet. orvos előadása. Az előadás este 7 óra 30 perckor kezdődik. Tárnya: „Az érzelmeszedés természetes gyógyítása”. 1927 április 18-án, Fülöp Mihály, ny. ezredes tartja előadását „Magyarország és a nemzetiségek. A magyar nemzeti eszme” címmel. 1927 április 25-én, vitéz Náday István, vkszt. alezredes előadása. Tárnya: „Hadművelési alapszempontok a világháború előtt a német és francia katonai irodalomban”. Minden előadás előtt 5 órai kezdettel és az előadás után a m. kir. folyamórszék zenekara hangversenyez. Az 1927 április 11-én tartandó előadás kivételével minden előadás 5 óra 30 perckor kezdődik.

**Az Országos Tisztikaszinó új falfestményei.** Az Országos Tisztí Kaszinó, mely a magyar kultúra érdekeit mindig a legmesszebbmenő áldozatkésztséggel támogatja, két új falfestménnyel díszítette impozáns palotája előcsarnokát. A képek a „Béke” és a „Háború” eszméit allegorizálják. A „Béke” című képen, verőfényes hangulatú magyar táj keretében magyar földműves családot látunk; a szabadságot katoná övének viszontlátása megkapóan fejezi ki a családi boldogságot, az unokáját tanító ősz öreg a művelődést, a háttér alakjai a szorgalmas munkát szimbolizálják, a hangulat zavartalansága felett lábhoz tett fegyverére támaszkodva, örökdi az előtér jobb oldalán álló katoná. A „Háború” című képen a téma ábrázolásának — mely eddig legtöbbször a pusztítást, rombolást érzékeltette — nemesen felemelő felfogásával találkozunk. „Hungária” fenkölt alakja ellenállhatatlan lendülettel buzdítja rohamra harcósait, a pajzsának biztos oltalma alá vonuló, gyermekét dacos aggódással féltő magyar anyáért. A kép a rohamraindulás mozzanatával szerencsésen kerül el a pusztulás, rombolás tényét, a család védelme fogalmának központba állításával felemelően és találóan fejezi ki a háború elkerülhetetlenségét. A képeket Senyei József festette, kit eddig mint jónevű arcképfestőt ismertünk s akiről örömmel jegyezhetjük fel, hogy e két komoly alkotásával, — ha talán egyes részleteiben a nagy arányokhoz viszonyítva, túl aprólékos is, — erős kompozíciós tehetségéről és nagyobb feladatok sikeres megoldására való hivatottságról tett jelentős bizonyosságot. Nemes elgondolás, megkapó lélekábrázolás, alakjai mozdula-

tainak kifejezésteljsége és ereje, színharmónia és a vonalvezetés ritmikus összhangja adnak szuggesztív erőt képeinek és maradandó benyomást a szemlélőnek.

**Tisztikaszinói tagok tájékoztatása.** Helyes tájékozódhatás végett az Orsz. Tisztikaszinó vezetősége a következőket hozza tagjainak tudomására: A tisztikaszinói tisztí étkezde bérlőjével (Zelky Jenő) szemben az Orsz. Tisztikaszinó kényszerülve volt szerződés szerű felmondás jogával élni. A jogi térére terelt ügyvel kapcsolatban Zelky Jenő vendéglős anyagi helyzetének szanalása iránt terjesztett elő kérelmet, de ez alkalommal — dacára annak, hogy üzemvitele alatt és eddig házbért egyáltalában nem fizetett és a kaszinó részéről tetemes anyagi támogatásban részesült — adósságainak összegét oly nagy számban fejezte ki, hogy az Orsz. Tisztikaszinó elnöki tanácsa ennek rendezésére nem vállalkozhatott. (151 millió korona idegen hitelező és 115 millió korona tisztikaszinói tartozás, összesen tehát 266.000.000 koronában). Az ügy bírói érintésének tehát szabad folyást kellett engedni. Az Orsz. Tisztikaszinó vezetősége felhívja a kaszinó minden tagját arra, hogy aki közülök ez ügyben még részletebben óhajtana betekintést nyerni, ezen tájékozódását ne befolyásolt vagy tájékozatlan egyénektől, hanem az erre első sorban hivatott helyen, vagyis a Tisztikaszinó elnökségénél szerezze be, ahol — az erre vonatkozólag lefolytatott tanácskozások jegyzőkönyveinek alapján — a tényállásról mindenki tisztá képet nyerhet.

**Tisztikaszinói matiné befeljezése.** Az Orsz. Tisztí Tudományos és Kaszinó Egyesület nagy dísztermében vasárnap délelőttönként rendezett hangverseny-matiné közül, a f. évi április hó 3-ára hirdetett „Magyar-matiné” — közbejött akadályok miatt — elmarad. Több matiné tehát a jelen idényben már nem lesz.

## CSENDŐR LEKSZIKON

**41. Kérdés.** *A tettes feltöri a templomban levő perselyt abból a célból, hogy a hívek adományaiból begyűlt pénzt ellopja. A perselyben azonban a tolvaj nem talált semmit, mert azt röviddel előbb kiürítették s erről ő nem tudott. Milyen büncselekményt követett el a tettes, tekintve azt, hogy a lopás eredményes véghezvitele eleve ki volt zárva?*

**Válasz.** Kétségtelenül oly lopásról van itt szó, melynek véghezvitelét a tettes megkezdte, de akaratán kívül levő amaz okból, hogy a lopás tárgya nem volt ott, ahol ő gondolta, be nem fejezhette. A lényeg az, hogy a tulajdonos birtok- és tulajdonjogát veszélyeztette-e a tettes cselekménye? Erre igennel kell felelnünk, mert a lopás tárgya valóban megvolt, veszélyben is forgott, csak a véletlenem mult, hogy a lopás megkísérlésekor nem volt azon a helyen, amelyen egyébként lenni szokott a tettes észleletei szerint. Nem volt tehát a cselekmény eredményessége teljséggel (abszolúte) kizárt. Teljséggel kizártnak az eredményt akkor lehetne tekinteni, ha a persely szerkezete olyan lett volna, hogy abba pénzt beledobni egyáltalában nem lehetett, avagy olyan helyen volt, hogy abba pénzt nem is dobhattak. Ilyképpen a kérdésben leírt cselekmény a Btk. 333. §-ába ütköző, a 336. §. 1. pontja szerint minősülő lopás büntettének kísérlete a 65. §. szerint.

**42. Kérdés.** *Egy kir. herceg autót tesz. X. község határában a gép elromolván, rendbehozataláig az autó és utasa ott vesztegel. Az elindulás pillanatában egy ismeretlen egyén beugrik az autóba, kitessekelik, de az nem távozik, úgy hogy a kir. herceg mintegy 12 kilométernyi utat kénytelen a vakmerő tolaakodó társaságban megtenni. Mi a büntetőjogi minősítése a tolaakodó egyén eljárásának? Különbséget tesz-e az, hogy ezt igen magasrangú személlyel szemben követte el?*

**Válasz.** Az, hogy valaki egy elinduló idegen kocsiha beugrik, ott helyet foglal s felhívásra nem távozik: erőszak. Ez mindenesetre alkalmas arra, hogy a kocsi tulajdonosát kényszerhelyzetbe hozza, sőt mint ingyenutast megtűrve elfuvarozza. Vagy erőszakos támadással háríthatja el ugyanis az illető tolaakodását vagy

kénytelen útját megszakítani. A tolatkodó cselekménye tehát a Btk. 350. §-ába ütköző zsarolás vétsége.

Ha megállapítható lenne az, hogy a tettesnek nem az volt a célja, hogy ingyen fuvarhoz jusson, hanem csak kellemetlenkedni akart, a cselekmény a Btk. 323. §-a alá vonható, mert kétségtelen, hogy az az egyén, aki valakinek a kocsijában jogtalanul helyet foglal, az akadályozza a kocsiban ülő tulajdonost nemcsak a kocsival való szabad rendelkezésében, hanem egyéni szabad mozgásában is, ez tehát a személyes szabadság megsértését jelenti.

Szóba jöhet itt a Kbtk. 127. §-ának alkalmazása is (idegen ingóság jogtalan használat). Ezt a §-t szerintünk azonban csak akkor lehet alkalmazni, ha a már tárgyalt két eshetőség fenn nem forog, vagyis nem szabad a cselekménynek személy ellen irányulónak és erőszakosnak lennie.

Az, hogy a sértett személy magas rangot visel, a cselekmény törvényes tényálladékában nem tesz különbséget.

**43. Kérdés.** Valaki feljelentést tesz az őrsön, hogy négy egyén őt leütéssel fenyegette és a közeli erdőben, amelyen keresztül hazafelé visz az útja, botokkal felfegyverkezve az ő megverése végett lesben áll. A kiküldött járőr a feljelentő kíséretében átmegy az erdőn, megtalálja a lesben álló négy egyént, ezek azonban a járőr mellett biztonságban levő feljelentőt bántani nem merik. Eljárás indítható-e a négy egyén ellen s milyen címen?

**Válasz.** Szó lehet arról, hogy a négy egyén felelőségre vonassék súlyos testi sértés büntetvények kísérlete miatt, mert cselekményük a sértett testi épségét már közvetlenül veszélyeztette s többnek látszik az előkészületnél. Az, hogy a sértett megérkezését felfegyverkezve olyan leshelyen várták, amely mellett a sértettnek el kellett haladnia, szigorú felfogás szerint a szándékolt büncselekmény megkezdését jelenti, amely közvetlenül a végbevétel előtt akaratumon kívül álló okból hiúsult meg. Enyhébb megítélés szerint, amelyet az eset más körülményei indokolhatnak, csak büntetés alá nem eső előkészületet lehet megállapítani.

A bírói gyakorlat a súlyos testi sértés kísérletének megállapításától általában idegenkedik, minthogy annak megállapítása, hogy valamely szándékolt bántalmazás okozott volna-e testi sérülést, s ha igen, nyolc napon alul vagy túl, avagy éppen húsz napon túl gyógyult volna-e meg, következtetés útján rendszerint nehéz. A fenforgó esetben, a támadók nagy száma, a bántalmazás eszközeinek minősége és az előzetes fenyegetés elegendő támasztékot nyújt a helyes következtetésre.

Mindenesetre vita tárgya sem lehet, hogy a négy egyén ellen a Kbtk. 41. §-ába ütköző kihágás közcsend ellen fennforog.

**44. Kérdés.** Becsületsértés vétsége miatt tett magánindítvány esetén köteles-e az őrs a nyomozást lefolytatni, a gyanúsítottakat és tanukat kikérdezve, jelentést szerkeszteni, avagy elegendő-e a magánindítvány egyszerű továbbítása az illetékes bírósághoz?

**Válasz.** A törvény (Bp.) kifejezetten csak a nem magánindítványra üldözendő büncselekmények esetén teszi kötelességévé a rendőri hatóságoknak és közegeknek (az utóbbiak közé tartoznak a csendőrség altisztjei és legénysége), hogy külön felhívás nélkül, hivatalból nyomozzanak és a tudomásukra jutott adatok megjelölésével, valamint a bizonyító tárgyak beszerzésével az illetékes kir. ügyészségnél feljelentést tegyenek (Bp. 94. §.). A magánindítványra üldözendő büncselekmények esetében az a kötelessége az említett hatóságoknak és közegeknek, hogy azt elfogadják, jegyzőkönyvbe vegyék és a magánindítvány elbírálásához szükséges adatok meglétére a magánindítvány szövegében figyelmet fordítsanak. Ha írásban érkezik hozzájuk magánindítvány, annak hiányosságát tehát pótolniok kell, esetleg a magánindítvány előterjesztőjét ki kell hallgatniok (Bp. 88. §.).

Az tehát nem kötelességük, hogy ily büncselekmények tárgyában alakyszerű, a tényállás minden részletére kiterjedő és bizonyítékok beszerzésére irányuló nyomozást lefolytassanak, annyival is inkább, mert főmagánvádra üldözendő büncselekmények esetén (Bp. 41. §.), tehát becsületsértés esetén is, a nyomozás elren-

delésére, az „illetékes rendőri hatóság főnöke” hivatott a Bp. 84. §-a szerint, már pedig a csendőrség ez alá az elnevezés alá a törvény értelmezése szerint nem vonható.

**45. Kérdés.** A tettes, kilesve azt az alkalmat, amikor a sértett nincs otthon, megjelenik lakásán s a sértett házvezetőjének előadja, hogy a sértett megbízásából magával akar vinni egy képet és egy pamlagra való himzett párnát. A házvezető elcinte kételkedik a megbízás valóságában, minthogy azonban a tettestől tudta, hogy a sértett távoli rokona, neki a kért tárgyakat kiadta. Csak a sértett hazaérkezéssel derült ki a megbízás színlelt volta. Mily büncselekmény ez?

**Válasz.** A tettes a megbízás színlelésével fondorlatot valósított meg, amellyel megtévesztette a sértett házvezetőjét, azt ily módon a vagyoni értéket jelentő ingóságok kiadására bírta. Minthogy tehát jogtalan vagyoni haszon vezérelte a tettest s fondorlatos módon a sértettet megkárosította, cselekménye csalás.

**46. Kérdés.** A tettes a község belső területén egy kocsma előtt kocsijával megáll, leszállva a kocsiról, lovait letakarja s a kocsma felé indul. Már az ajtóhoz ér, midőn meglátja közeledni a csendőr-járőrt. Erre gyorsan kocsijához visszatér, a takarót gyorsan leveszi a lovokról s továbbaj. Elkövette-e a tettes a Kbtk. 120. §-ába ütköző kihágást?

**Válasz.** Tény az, hogy a kocsi gazdája, ha ez szándékában is volt, lovait nem hagyta felügyelet nélkül, mert mielőtt azokat elhagyta volna, meggondolta a dolgot s lovaihoz visszatért. Közömbös, hogy e meggondolást a járőr közeledése idézte elő. A kérdésben levő kihágást tehát terhére nem lehet megállapítani.

**47. Kérdés.** A tettes a sértettnek régi haragosa. Egy ízben arról beszélt a kocsmában részeg fővel, hogy a sértettet meg fogja ölni. Ezt követőleg tetten érik őt, amint az éjjeli órákban a sértett háza küszöbénél ólálkodott s megmotosáskor zsebében töltött ismétlő pisztolyt talál. Gyilkosság kísérlete miatt felelőségre vonható-e a tettes?

**Válasz.** Az ilyen esetek gyakorlati eldöntése rendszerint azon fordul meg, mily védekezést terjeszt elő a tettes? Elvileg azonban a kérdésben foglalt cselekmény, minthogy a büntett végrehajtása meg nem kezdett, meg nem kíséreltetett, csak az előkészület fogalmát meríti ki, ez pedig gyilkosság esetén akkor esik büntetés alá, ha gyilkosságra szövetség jött létre.

**48. Kérdés.** Külföldi állampolgárok, esetleg az országba belépő agitátorok tagjai lehetnek-e a magyar munkásszakegyesületeknek (szakszervezeteknek)?

**Válasz.** Ha valamely külföldi állampolgár, mint ipari munkával hivatásszerűen és valóban foglalkozó munkás jön be az országba, tagul felvehető az illető iparággal vagy valamely rokoniparral kapcsolatos gazdasági szakegyesületbe, feltéve, hogy abban az államban, amelybe való, a magyar munkásnak is ugyanilyen jogot megengednek. Ez a tagság azonban a külföldi munkást nem jogosítja másra, mint az egyesület jótékonyági intézményeinek (könyvtárának) használatára és segítségadás igénybe vételére, de az egyesületben tisztségeket nem tölthet be, sőt a gyűléseken felszólaló vagy szavazó joga sincsen.

A Magyarországra jött, külföldi zsoldon bujtogató, ú. n. munkások nem is igen választják a lappangásnak ezt a fedezékét, mert jól tudják, hogy ily módon könnyebben magukra vonhatják a hatóságok figyelmét, annyival is inkább, mert eszük ágában sincsen semmiféle munkával foglalkozni, jöllehet szüntelenül a „dolgozók” érdekeit hangoztatják, szenvedéseiket esetelik és a munkásosztály „felszabadításáért” mondanak nagyhangú szölamokat. Az ilyen agitátorok nem egy könnyen fedezhetők fel, mert álneveken magánlakásokba vonulnak, ott feltűnés nélkül, rokonszenvet keltően viselkednek, bujtogató munkájukat, a munkásság körében ismert, vagy többé-kevésbé népszerű, jól megfizetett bizalmasaik révén végzik, akikkel elhagyott utcákon vagy a város külső területén találkozva, adják ki utasításukat a bujtogató eredményeinek felhasználásával kapcsolatos tennivalókra.

Minden esendőrnök nagyon járatosnak kell lennie az ilyen egyének felismerésében, mert Csonka-Magyar-

ország területe a trianoni átok folytán megnyomított, sok szegény, elkeseredett emberrel a társadalmi ellentétek szítására ezek előtt az agitátorok előtt alkalmas talajul kínálkozik. Minthogy pedig Berlinben és Bécsben, de hazánk fővárosában is titkos agitátoriskolákat tartanak fenn az orosz szovjet zsoldján egyenesen abból a célból, hogy Magyarországra küldendő s itt működő bujtatókat képezzenek ki, a könnyű, fárasztó munka nélkül való uraskodás vágya sok jellemtelen embert fog esábitani erre a foglalkozásra. Ezekre csak a gyors leleplezés veszélye jelent komoly kockázatot. Itt tehát a közbiztonságnak éber, szakavatott őrei, különleges buzgalmukkal és hazafias lelkeségükkel nagy szolgálatot tehetnek a rendnek, az állam biztonságának s ekként a haza jövőjének.

## SPORT

**Mezei futóverseny Baján.** Március 20-án 11 órai kezdettel, a bajai „Turul” sportegylet a Pandurszigeten 3.5 km. távon mezei futóversenyt rendezett. A versenyen a bajai „Turul”, BSE polgári sportegyletek, a helyben állomásozó 7/II. honvéd zlj. és a bajai csendőriskola 5-5-ös csapata vett részt. A verseny eredménye a következő: Csapatversenyben első a bajai iskola 20 ponttal. II. „Turul” 32 ponttal. Csapaton belül egyéni verseny is volt s így egyéni versenyben 20 induló közül első félmelltávolsággal a „Turul” egy futója, II. Járdánházi Gábor, III. Lassu András, IV. Csiba Ferenc próbaesendőr lett.

**Sportünnepélyt rendez a zalaegerszegi csendőriskola.** A zalaegerszegi csendőriskola április 10-én a legénységi sportalap javára sportünnepélyt rendez a zalaegerszegi Move. sportpályán. *Programm: I. rész. Bemutatók:* A csendőriskola egy szakaszának csuklógyakorlatai, zártrendű gyakorlatai. Csendőrségi kardvívás. Szabadgyakorlatok, buzogánygyakorlatok. *II. rész. Atlétikai verseny:* 100, 1500 m. síkfutás, magas- és távolugrás, diszkosz-, gerelyvetés, súlydobás és rúdugrás. 4×100 és 4×200 m. stafétafutás. *III. rész. Mulatságos füleslabdajáték.* Végül díjkiosztás. A sportünnepélyt megelőzőleg 12-13 óra között a Főtéren térizene. Az ünnepély 1/2 15 órakor veszi kezdetét. A pályán a nagykanizsai honvédszenekar is közreműködik. Belépődíjak: I. hely 2 P, II. hely 5 P, állóhely 48 f., diák- és gyermekjegy 20 f.

**Tiszti vivó-, legénységi mezei futó- és birkozóverseny Csornán.** A szombathelyi csendőr kerületi parancsnokság március hó 19-én nagy érdeklődés mellett tartotta meg az országos csendőrségi sportversenyt megelőző előmérkőzéseket Csornán. *Részletes eredmények: I. Tiszti kardvívó verseny:* 1. Zsengellér József főhadnagy, Szombathely; 2. Purth József főhadnagy, Sopron; 3. Possert Jakab százados, Csorna; 4. Berzeviczy László főhadnagy, Szombathely; 5. Arvay József főhadnagy, Csorna; 6. v. Eöry Miklós főhadnagy, Tapolca. *Tiszti tőrverseny:* 1. Possert Jakab százados, Csorna; 2. Zsengellér József főhadnagy, Szombathely; 3. Payer Andor fogorvos, Szombathely; 4. Purth József főhadnagy, Sopron; 5. Muhr Sándor, Csorna; 6. Berzeviczy László főhadnagy, Szombathely. *Csornai urak versenye:* 1. Havas főszolgabíró, Csorna; 2. Mittel igazgató, Csorna. *II. Legénységi mezei futóverseny:* Táv: 4290 méter. 1. Berke Károly esendőr, Szombathely; 2. Frányó József esendőr, Nagykanizsa; 3. Polcz József esendőr, Nagykanizsa; 4. Egyházi Jenő esendőr, Zalaegerszeg; 5. Gorza Márton esendőr, Sopron. *III. Legénységi birkozóverseny: Könnyűsúly győztese:* Szenderi János esendőr, Sopron. *Középsúly győztese:* László János esendőr, Nagykanizsa. *Nehézsúly győztese:* Rákos Károly esendőr, Nagykanizsa. A versenyen megjelentek Schill Ferenc ezredes esendőrkerületi parancsnok, Margitai József őrnagy, soproni esendőr osztályparancsnok, Csorna és vidéke előkelő közönsége. A juriként működött Lőrinczy Atilla honvédszázados, Bárdossy Aladár huszárszázados, Wrabecz István rendőrfelügyelő és Szilassy Sándor máv. ellenőr urak, teendőiket a legnagyobb készséggel, hozzáértéssel és szakértelemmel látták el.

## HIREK

### Kerekréti BABOCSAY KÁROLY ny. ezredes.

A csendőrség úttörőinek sorából dőlt ki *Kerekréti Babocsay Károly* ny. ezredes, aki március 25-én Budapesten elköltözött az élők sorából.

1850 szeptember 26-án született Budapesten. A kereskedelmi iskola elvégzése után 1866 október 6-án önként jelentkezés folytán a cs. kir. szekeresz-esapathoz avatták fel. A budapesti cs. kir. hadosztályiskola elvégzése után 1869 november 1-én hadapróddá nevezték ki. Hadnaggyá 1870 november 1-én, főhadnaggyá 1875 november 1-én lépett elő. 1877-ben résztvett a boszniai megszállásban, amikor a VI. gyaloghadosztályparancsnokságnál a táborig csendőrség parancsnoka volt. Időközben elvégezte a cs. kir. lovagló tanári intézet első évfolyamát. II. osztályú századossá 1883 május 1-én nevezték ki. Ez év július 1-ével a m. kir. 2. sz. csendőrpáncsnoksághoz Szegedre osztották be szolgálat-tételre. Próbaszolgálatát ugyanekkor meg is kezdte. A csendőrtiszti szakvizsgát 1884-ben tette le s 1884 január 1-én véglegesítették. I. osztályú századossá 1884 május 1-én lépett elő. Balassagyarmaton, majd Aradon szárnyparancsnok. 1891 augusztus 1-én a pozsonyi kerület parancsnokhelyettesévé nevezték ki. Itt lépett elő őrnaggyá 1892 május 1-én. 1896 május 23-án a pozsonyi kerület parancsnoka lett. 1897 május 1-ével alezredes lett, ezredessé pedig 1900 május 1-én nevezték ki. Utoljára a szegedi kerületet vezette. 1906 november 1-ével került nyugállományba. Előbb Rákosszentmihályon, majd Budapesten telepedett meg és itt is élt haláláig. Kitüntetései: Ferenc József-rend lovagkeresztje, 1879. évtől a hadiérem, a 3. osztályú tiszti katonai szolgálati jel, a jubileumi emlékérem, a katonai jubileumi kereszt, a porosz királyi II. osztályú koronarend.

A csendőrségi szolgálat irányításában jól megállotta a helyét. Önmagával és alárendeltjeivel szemben hajthatatlanul következetes volt, nem volt a megalkuvások embere. Minden törekvése arra irányult, hogy testületének hasznos szolgálatokat tegyen. Március 27-én temették el Budapesten a budapesti csendőr tisztikar részvéte mellett.

**A pilisecsbai őrs legénységének megdicsérese.** A pilisecsbai őrs közigazdálkodása és legénysége egy, a haretéren szerzett betegségben elhunyt bajtársuk nehéz viszonyok között élő négy gyermeke és özvegyét hosszabb időn keresztül különböző módon nagyobb anyagi támogatásban részesítette. Érvényt szerezve ezzel a Szolgálati Szabályzat I. Rész 25. pontja szellemének is, mely szerint „a bajtársak kölesönös támogatását az élet minden helyzetében a közszellem és egyetértés parancsolja.” A budapesti csendőr kerület parancsnoka az őrsparancsnoknak, az őrs közigazdálkodásának és általában az őrs legénységének bajtársi érzülettel áthatott, nemes, emberbaráti cselekedetért teljes elismerését fejezte ki.

**Dicséreték.** *A m. kir. budapesti I. sz. csendőr kerület parancsnoka Makó Ferenc* gyalog tiszthelyettes, pilisecsbai őrsparancsnokot, mert Seidler József budapesti lakos sérelmére 1923. évben elkövetett halált okozó súlyos testi sértéssel párosult rablást kiderítette és a szökésben levő tettest nagy szaktudással és leleményességgel lefolytatott 8 hónapi szivós nyomozással elfogta; *Erdei László II.* lovas tiszthelyettes, abonyi őrsparancsnokot, mert 18 évet meghaladó szolgálati ideje alatt kifogástalan magaviseletet tanúsított, mint őrsparancsnok alárendeltjeinek fegyvelmezése, oktatása, szakszerű kiképzése, valamint a közbiztonsági szolgálat terén igen buzgó, odaadó és eredményes tevékenységet fejtett ki; *Kádár András* gyalog esendőrt és *Pálinskás János* gyalog esendőrt az 1926. évben Ujszentlászlón keletkezett árvízveszedelem alkalmával a köz- és magánvagyon megmentése körül teljesített önfeláldozó és fáradhatatlan szolgálataiért; *Hochmayer János* lovas tiszthelyettes 18 évet meghaladó csendőrségi szolgálati ideje alatt tanúsított példás magatartása, előjárónak hathatós támogatása, alárendeltjeinek helyes nevelése, oktatása és igen jó befolyásolása, valamint a közbiztonsági

szolgálatban kifejtett eredményes tevékenységéért; *Csató Lázár* gyalog tiszthelyettes 16 évet meghaladó esendőrségi szolgálati ideje alatt tanúsított kiváló magaviselete, előjárójának hathatós támogatása, alárendeltjeinek helyes irányítása és befolyásolása, köteleinek pontos és lelkiismeretes fogantatása, valamint a közbiztonsági szolgálatban kifejtett buzgó tevékenységéért; *Vajda János* lovas törzsőrmestert, mert 18 évi esendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálatban igen buzgó és eredményes tevékenységet fejtett ki és kifogástalan magaviseletével alárendeltjeinek jó példát mutatott; *Fress Mihály* lovas törzsőrmestert, mert 15 évet meghaladó esendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálatban igen buzgó és eredményes tevékenységet fejtett ki; *Balog András* lovas törzsőrmestert, mert hosszas esendőrségi szolgálati ideje alatt igen jó magaviselet mellett a közbiztonsági szolgálatban igen buzgó és eredményes tevékenységet fejtett ki; *Kálmán József* gyalog esendőrt, mert Prognér Pál Rímóc községi lakos sérelmére elkövetett gyilkosság tettesét a gyanúkok leleményes mérlegelésén alapuló gyors cselekvéssel kézrekerítette és a büncselekmény körülményeit körültekintő nyomozással kiderítette; *Németh János* gyalog törzsőrmestert, mert Vass János osztópusztai lakos kárára 3.800.000 korona értékben elkövetett kétrendbeli lopás büntettének és kétrendbeli orgazdaság véttségének, továbbá a Salgótarjáni Kőszénbánya R.-T. és munkásai kárára 12.573.000 korona értékben elkövetett hatrendbeli lopás büntettének tetteseit fáradhatatlan és leleményes nyomozással kiderítette és a bűnjelek, valamint a bizonyítékok beszerzésével lehetővé tette, hogy a tettesek a megérdemelt büntetésben részesülhettek, *dicséret okirattal látta el*, míg *Dávid Elek* gyalog esendőrt, mert Seidler József budapesti lakos sérelmére 1923. évben elkövetett halált okozó súlyos testisértéssel párosult rablás tettesének kiderítésében és szívós nyomozást igénylő elfogásában járőrvezetőjét odaadó buzgalommal sikeresen támogatta; *Gazsi István* gyalog esendőrt, mert a vácszentlászlói árvízveszedelem alkalmával a köz- és magánvagyon megmentésében fáradhatatlan odaadással közreműködött; *Szilágyi Imre*

gyalog törzsőrmestert, 14 évet meghaladó esendőrségi szolgálati ideje alatt teljesített kifogástalan magaviselete, előjárójának mindenkor hathatós támogatása, önképzésben való szorgalma, valamint a közbiztonsági szolgálatban kifejtett eredményes tevékenységéért; *Kelemen László, Nánási Károly* lovas őrmestereket, 8 évet meghaladó esendőrségi szolgálati idejük alatt tanúsított kifogástalan magaviseletük, szorgalmuk, előjárójuknak mindenkor buzgó támogatása, köteleiknek lelkiismeretes teljesítése és a közbiztonsági szolgálatban kifejtett eredményes tevékenységükért; *Gróman István* gyalog esendőrt, mert Prognér Pál Rímóc községi lakos sérelmére elkövetett gyilkosság tettesének kézrekerítésében járőrvezetőjét odaadó buzgalommal támogatta; *Gróman István, Márton Orbán, Maszlauer József* gyalog esendőroket, mert Vass János osztópusztai lakos kárára 3.800.000 korona értékben elkövetett kétrendbeli lopás büntettének és kétrendbeli orgazdaság véttségének kiderítésében járőrvezetőjüket fáradhatatlan és odaadó buzgalommal támogatták és *Nagy Lajos* gyalog esendőrt, mert a Salgótarjáni Kőszénbánya R.-T. kárára 12.573.000 korona értékben elkövetett hatrendbeli lopás büntettének kiderítésében járőrvezetőjét odaadó buzgalommal támogatta, *nyilvánosan megdicsérte*.

**Elöléptek. Törzsőrmesterré:** az V. számú esendőr kerületben: *Lakat László* őrmester. **Őrmesterré:** az I. számú esendőr kerületben: *Hatos Dénes, Leitner Károly, Sallos Ferenc, Pázkán János, Hornyik Lajos, Szabó András III., Kerekes János I., Sz. Nagy Pál;* a II. számú esendőr kerületben: *Kacsó Albert, Németh György, Pihócker István, Szórád János, Gergely István, Hörömpöli Lajos, Bokor László, Pogrányi József;* a III. számú esendőr kerületben: *Nagy Lajos II., Eredics József, Rédecsi Sándor, Szabó Sándor I. és Vida Márton* esendőroket.

**Házasságot kötöttek:** a II. számú esendőr kerületben. *Nagy Miklós* tiszthelyettes özv. *Tóth Jánosné, szül. Köger Karolinnal* Balatomalmádin; *Zsók János* törzsőrmester *Elhárt Margittal* Nádasladányban; *Gelencsér István* törzsőrmester

## Magyar királyi Osztálysorsjáték

80.000 sorsjegy.

40.000 nyeremény.

**Minden második sorsjegy nyer!**

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben

**500.000 PENGŐ** egy fél millió pengő**Jutalom és nyeremények:**

1 jutalom	300.000 pengő	1 nyeremény	100.000 pengő
1 nyeremény	200.000 pengő	1 nyeremény	50.000 pengő
	1 nyeremény	40.000 pengő	

stb. stb. pengő. — Összesen több mint

**hat millió pengő készpénz****Az I. osztály huzása április 9-én kezdődik.**

A sorsjegyek hivatalos árai:

Egész sorsj. 20 P. Fél sorsj. 10 P. Negyed sorsj. 5 P. Nyolcad sorsj. 2-50 P.

## Csendőrségi szállító!

### Társasági sapka káki szintartó kammgarn

bőrernyő, bőrizzasztó, bőrrohamszijaival — 6.—

### Társasági sapka káki a legfinomabb

kammgarn bőrernyő, bőrrohamszijaival, selyembéléssel luxus kivitel — 7-04

### Bocskay sapka bőrizzasztóval és teljes felszereléssel

— 3-52

### Ezüst sapkarózsa email nemzeti betéttel I. rendű

— 36

### Ezüst kalapzsinór I. rendű

— 1-60

### Tollforgólok

— 45

a 38 év óta fennálló és a csendőrségnél elismert

## MÁRER egyenruházati intézetében

Budapest, VIII., Baross-tér 6,

a Keleti p.-udvar érkezési oldalán, a Baross-szoborral szemben.

Telefon: József 321-78.

**Kérje a legújabb árjegyzéket!**

## SIMON GYULA

bőrönd és díszmű készítő, a közg. tisztviselők szerződéses szállítója

Budapest, VIII., Baross-utca 1. szám.

Csendőrségi tagoknak árengedmény.

## Órák

## Gábor Lajos

Budapest, V., Lipót-körút 30.

## Ékszerék

Kérjen órák és ékszerekből ingyen árjegyzéket, mely szerint 3-5 havi részletre vásárolhat.

Készpénzfizetés mellett 10% engedmény.

Kamondi Julia-nával Győrszentmártonban; a III. számú esendőr kerületben: Tóth József II. őrmester Tuboly Lujzával Klsunyomban, Horváth Lajos IV. őrmester Lázár Erzsébettel Klszentgróton, Major Lajos őrmester Bóka Máriaival Rábaszovátton; az V. számú esendőr kerületben: Török János tiszthelyettes Cseke Máriaival Gyulán, Hoggák József őrmester Murvai Erzsébettel Gyulán; a VII. számú esendőr kerületben: Erdődi Gyula József őrmester Molnár Emíliaival Vitkán.

**Halálozás.** Tóth Béla tiszthelyettes, alpári őrsparancsnok, március hó 18-án 10 napi súlyos szenvedés után a szegedi honvéd- és közrendészeti kórházban meghalt. A laktanya udvarán levő pincéjébe egy 112 literes borral telt hordót egyedül akart leengedni. A pince lépcsőzetén, látva, hogy a hordót egyedül leengedni nem bírja, azt végére akarta állítani, miközben a hordó megbillent s őt is magával rántotta a pince fenekére. Az esés következtében agyrázkódást és belső vérzést szenvedett. Autón azonnal a szegedi kórházba szállították, de megmenteni már nem lehetett. Temetése folyó hó 20-án ment végbe Szegeden, bajtársai és nagyszámú polgári közönség jelenlétében. A megejtett tiszti kivizsgálás szerint, Tóth th. az eset alkalmával teljesen józan volt, mulasztás vagy hanyagság senkit nem terhel, csupán egy véletlen szerencsétlenségnek lett áldozata. Tóth tiszthelyettes 21 évet szolgált a esendőrségnél s a esendőraltiszti igazi mintaképe volt, testületünk igen értékes tagját veszítette el benne. Özvegye s 3 kiskorú árvája gyászolja.

**Kérelmek.** Balogh Gyula törzsőrmester tartózkodási helyét keresi a salgótarjáni szárnyparancsnokság. Nevezett jelentse hollétét az említett parancsnokságnak.

**Kölesönös áthelyezését óhajtják.** Kutlán Gyula mérki őrsbeli (mátészalkai osztály) őrmester a sátoraljaujhelyi osztály, területére; Nagy Nándor, tolnai őrsbeli (szekszárdi osztály) esendőr, a pécsi osztály területére; Péter Balázs, mátészalkai őrsbeli (mátészalkai osztály) esendőr, a budapesti vagy miskolci osztály területére; Szücs János, decsi őrsbeli (szekszárdi osztály) esendőr, a budapesti I. vagy II. osztály, vagy a szolnoki osztály területére. Kérik kölesönös áthelyezését óhajtó bajtársaikat, hogy címüket közöljék velük.



HEGEDŰ  
HARMONIUM  
TÁROGATÓ  
CIMBALOM  
HARMONIKA  
CITERA

és az összes hangszerek, legjobbak, csakis itt a gyárban kaphatók.  
Művészesen javít, legjobb húrokat készít.  
Árjegyzéket ingyen küld

**MOGYORÓSSY GYULA** m. kir. szab. hangszergyár  
BUDAPEST, VII., RÁKÓCZI-ÚT 71.  
Csendőrségnek részletfizetési kedvezmény.

**Modern BUTORSZALON**  
ÜLLŐI-UT 14. BAROSS-UTCA 11.

Olesó szolid kiszolgálás! Cégtul.: **Gáspár Nándor.**

Siessen személyesen megvásárolni a legjobb, extra erős kivitelű

**DÜRKOPP**

\*  
lámpával és teljes felszereléssel

**DIANA**

220 pengőért!

**KERÉKPÁRT**

\*  
11 havi részletfizetésre.

Ez a esendőrnek a legmegfelelőbb kerékpár.

Kapható: **KOVÁCS FERENCNÉL**  
Szombathely, Király-utca 1. sz.

## SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Cikket nemesak a esendőrség tagjaitól, hanem bárkitől elfogadunk s azt megfelelően honoráljuk. Kéziratot nem adunk vissza. A közleményeket kérjük az ivnek csak egyik oldalára, lehetőleg félhasábosan és könnyen olvasható írással írni. A szerkesztői üzenetekben mindenkinek válaszolunk, levélben senkinek, válaszbélyeget tehát fölösleges beküldeni. Jeligéül kérjük kisebb helységek neveit választani, mert az azonos jeligékből származó félreértéseket csak így lehet elkerülni. Az előfizetést kérjük pontosan megújítani, mert a felszólítás költségét külön felszámítjuk. A Csendőrségi Lapok részére szánt pénzküldeményeket ne a szerkesztőségnek, hanem a Nemzeti Hitelintézet Budapest—Krisztinavárosi fiókjának tessenek beküldeni (Postatakarékpénztári chequeszámla: 1672.). A szelvényen mindig jelezni kell, hogy az összeg a Csendőrségi Lapok folyószámlájára lett befizetve. A hozzánk intézett leveleket így kell címezni: „A Csendőrségi Lapok szerkesztőségének Budapest, I. ker., Vár, Országház-utca 30. szám.”

**Nyiregyháza.** 1., 2., 3. Az, akinek nyugdíjra igénye van, végkielégítést nem kaphat, hanem esetleg egy összegben megválthatja a nyugdíját. Erre vonatkozólag részletes felvilágosításokat talál az 1925. évi esendőrségi zsebkönyv 316. oldalán. A kérvényt szolgálati úton a belügyminiszter úrhoz (VI. b. oszt.) kell felterjeszteni. Nem mulaszthatjuk azonban el, hogy óvatosságra intsük! A megváltott nyugdíj összege nem ad olyan tőkét, amivel manapság, még a nagytőkéknek is nehéz gazdasági viszonyok között, valamit kezdeni lehetne. A pénz szétforgácsolódik, elmegy ruhára és más életszükséletekre s egyideig tartó könnyebb élet után ott állhat kenyér nélkül; ezzel szemben a minden hónapban érkező nyugdíj, ha nem is nagy összeg, a mindennapi kenyeret mégis csak biztosítja.

**Tihany.** A lapot visszamenőleg is megkapják.

## „TURUL“ kézi sokszorosító!

Egy eredeti kézi vagy gépirásos oldalról minden szakértelem nélkül, 20—25 példány játszi könnyűséggel, **tisztán** és eredetivel összetéveszthetően, **percek alatt** lehúzóható. 2 évi garancia. Egy teljes felszerelt készülék ára kétszeri fizetésre 30 pengő. **Parancsnokságoknak nélkülözhetetlen! Nagy időmegtakarítás!** Ajánlattal és mintával szolgál a készülék egyedárúsítója:

**Németh László** Írógépbemutatói és Kereskedelmi Vállalata  
Budapest, V., Alkotmány-utca 12. szám.

Egyben közlöm az írógépet venni szándékozó urakkal, hogy március hó 31-től írógépaírom a következők:

Underwood, amerikai, gyárilag újjáalakítva, 5 évi gar. 345 P.  
Royal 10, „ „ „ 5 „ „ 340 P.  
Remington 10, gyárilag újjáalakítva, 3—5 évi gar. 270-től 320 P-ig.

Egyéb használt, kijavított írógép 27—30 pengős részletekben, ajánlat szerint. Az árak 12 havi részletre értendők.

**Szolgálati ügy** } alkalmával sok időt és fáradságot takarít  
**Magánügy** } meg, ha megbízható kerékpáron jár.

**Kizárólag a m. kir. esendőrség**  
véglegesített egyéni részére:

12 havi részletre Automata } 260 pengő Victoria } 240 pengő  
Victoria Luxosa } Praeciosa }

**Még ma** küldje el megrendelését vagy kérjen részletes ismertetést levelezőlapon.

## KOVÁCS JÓZSEF

**Budapest, VI., Podmaniczky-utca 18. sz.**  
Nyugati pályaudvar mellett. Telefon: L. 985—27.

Kerékpár, motorkerékpár, varrógép, sportcikk, gummiárak. Csoportos alkatrész- és felszerelésrendeléseknél részletfizetés.

**Óbecse.** 1. Olvassa el lapunk 1924. évi 9. számában „F. J. tiszthelyettes, Nagyoroszi” jeligére küldött üzenetünket. 2. A testülettől történt önkéntes kilépése után kedvezményes vasúti utazásra jogosító arcképes igazolványra nincs igényjogosultsága. Ilyen esetben mindennemű kapcsolata megszűnik a csendőrséggel. 3. Elvileg nem akadály, de a dolog elbírálása annyira a részletkérdésektől függ, hogy véleményt mondani nem lehet.

**Gyimes.** Hivatalos és nem hivatalos eljegyzés között csak annyi a különbség, hogy az előbbit nyilvánosságra hozzák, az utóbbiról pedig csak a családbeliek, esetleg csak maguk a jegyesek tudnak. Ehhez semmiféle okmány, bejelentés vagy engedély nem kell. Mindenkinél a legteljesebb magánügye, hogy kinek tesz házassági ígéretet, mert hiszen az eljegyzés nem egyéb, mint ilyen kölcsönös ígéret. Ön is eljegyezheti magát anélkül, hogy erre engedélyt kérne. Mi csak annyit mondunk, hogy így ezt nagyon is meggondolni, mert hiszen Ön még fiatal csendőr s azt nagyon jól tudja, hogy 28 éves kora előtt és 6 évnél kevesebb szolgálati idővel nősülési kérvényt nem adhat be. Ilyen hosszú idő alatt pedig bizonyosan áthelyezik, más környezetbe kerül s a mostani nagy szerelemnek esetleg kiábrándulás, a leány részéről pedig csalódás lehet a vége. Ha pedig a jelleme kényszeríti arra, hogy az ígéretét betartsa, abból csak szerenésen házasság lehet. Komoly és tisztességes ember egyébként nem tesz házassági ígéretet addig, amíg nem bizonyos benne, hogy azt be is tudja váltani.

**76.** Visszahonosítása iránti kérvényét közvetlenül nem terjesztheti fel a belügyminiszter úrhoz. Forduljon a községi előljáróságához, ahol részletes felvilágosítást kap, mit kell tennie.

**V. M. törzsrőmester.** Kérje őrskihallgatáson, hogy ügye szolgálati úton a belügyminiszter úrhoz (VI. b. oszt.) felterjesztessék. A kérvényben részletesen ismertesse az ügyet.

**Tavasz B.** Albert halála után 1440-ben nagy viszálykodások között a lengyel Jagelló-házból származó Ulászlót választotta meg királynak az ország. Albert felesége, Erzsébet flát, Lászlót Bécsbe vitte nagybátyjához, III. Frigyes német császárhoz, akinek a szent koronát állítólag zálogba adta. A

koronát Kottaner Ilona nevű udvarhölgye lopta el a királyi várpalotából és a történelmi hagyomány szerint menekülés közben sérült meg a korona úgy, hogy keresztje elferdült. Van egy másik történelmi hagyomány is, amely szerint a korona az Árpád-ház kihalása után Apor vajdához került, aki Erdélybe vitte magával s az ő kezén görbült el a korona keresztje. A valószínűség azonban az, hogy a kereszt elferdülésének egyszerű meglazulás az ok.

**Gergely törzsrőmester, Nagykálló.** Az illető Kővágószöllősen őrsparancsnok.

1884. A leveleket válaszolás után megsemmisítjük. Különben sem közöljük a beküldők nevét.

**Remény.** Bennünk is él a remény, hogy mind a 72 versét — amit kilátásba helyezett — nem küldi be. Még a hivatottabb költők verseiből is nagy feladat volna egyszerre ilyen tömeget elolvasni. Beküldött verse nem közölhető. Ez azonban ne szegje kedvét, hogy érzéseiben továbbra is az maradjon, amit verséből kiolvastunk. De abba bele kell nyugodnia, hogy nem született költőnek és sokkal okosabban teszi, ha a fűzfapoéták sorából kiválva, hetvenkettő vers megírása helyett hivatásának szenteli idejét és figyelmét. A testületnek nem rossz költőkre, hanem jó csendőrökre van szüksége. Egyébként belátjuk, hogy tavasz van s ez mindenestre lényeges enyhítő körülmény.

**Gátra magyarok.** 1. Katonai és csendőrségi szolgálata között közel 6 év van s így katonai szolgálati idejének a nyugdíjidejébe való beszámításáról szó sem lehet. Katonai szolgálati ideje kötelezőjébe beszámít, kötelezője tehát 1929 szeptember 30-án jár le. Természetesen csak akkor, ha katonai szolgálatát igazolni tudja. 2. Az özvegy, akinek a férje rokkantsági díjat kapott, erre igényt nem tarthat. Csak az özvegy nyugdíjat kapja. 3. Sárga lábbelit legénységi állományúak nem viselhetnek.

**Ibolya.** 1. Budapest, VIII., Röck Szilárd-utca 32. 2. Csatolnia kell.

**F. Gy. Válasz „R. J.” törzsrőmester, Tiszaszöllős** jelige alatt.

## Magyar Királyi Folyam- és Tengerhajózási R. - T.

Igazgatóság: Budapest, V., Mária Valéria-utca 11.

### I. Személyforgalom.

- A Dunán:** 1. Budapest-Pozsony-Wien között.  
2. Budapest-Mohács között, fényesen berendezett természetösökkel, hajófülkék, hálóhelyek, elsőrendű étterem a Nemzetközi Hálókocsi társaság kezelésében.  
3. Budapest-Visegrád-Dömös-Esztergom között.  
4. Budapesti helyi- és átkelési járatok.  
5. Vidin-Rustsuk között (bolgár belforgalom).
- A Tiszán:** Szolnok-Csongrád, Csongrád-Szeged között.

### II. Teheráruforgalom

az egész Dunán és annak hajózható mellékfolyóin.

**TURUL, RÁDAY-UTCA 6.** (Calvin-tér sarok)  
Legelső rangú **kerékpár, varrógép**  
legelősbőben **kedvező részletre.**  
Alkatrészek. **Javítások.**  
**HUBERT, THÖKÖLY-ÚT 17.** (Keleti p. u. mellett.)

## A Szent Rókus lábsósfürdő



A Szt. Rókus lábsóból egy csekély mennyiséget meleg lábvízben feloldunk. Nyertünk ezáltal oxigénnel telített vizet, mely csodálatosan jótékony hatást gyakorol a fájós lábra, megszünteti a kínzásokat, melyeket a cipő szorítása okoz. Elmulasztja a legmakacsabb fagydagánatokat, a tűrhetetlen fagyási visketeéseket. Hosszabb áztatás megpuhítja a tyúkszemeket és bőrkeményedéseket elannyira, hogy azok kés, beretva nélkül eltávolíthatók. Egészen biztos, hogy a Szt. Rókus lábsó a legelhanyagoltabb lábat is újjá alakítja annyira, hogy a szűk, sőt új cipő olyan kényelmes lesz, mintha évekig hordta volna. Járkálhat, amennyit akar, állhat egy helyben órákig a fáradtság vagy fájdalom legcsekélyebb érzése nélkül. — Egy nagy csomag Szt. Rókus lábsó ára 1 pengő 28 fillér. Kapható minden gyógyszerárban. Ha nem kapná, forduljon a budapesti

**Szent Rókus gyógytárhoz,**  
VII., Rákóczi-út 70.

Eredeti csakis zöld csomagolásban.

**Somló.** 1. Igényjogosultsági igazolvány elnyerése iránti kérelmét adja elő őrskihallgatáson, Őrsparancsnoka tudni fogja a további teendőket. 2. Azt csak az a hatóság mondhatja meg, amelyik a tanfolyamot rendező s a pályázatot kiadja. 3. A csendőrségi szolgálat is állami szolgálat. Kötelezőjének lejártá előtt más állami vagy törvényhatósági szolgálatba nem léphet át, illetőleg egyáltalában nem léphet ki a testületből.

**M. esendőr, Rácalmás.** 1. A csendőrséghez 19—40. éves korhatár között lehet felvételre jelentkezni. 2. Ha a csendőr járőr oly községbe érkezik, ahol a járás főszolgabírója hivatalosan van jelen, nála az új utasítás értelmében jelentkezni tartozik. Ez természetesen nem vonatkozik a főszolgabíró állandó székhelyén megjelenő járőrökre, ha egyébként a főszolgabírónál nincsen dolguk.

**Káromkodás.** 1. Az emberek részint romlottságból, részint hetvenkedésből, részint pedig rossz szokásból káromkodnak. Sokan meg ezzel akarják pótolni azt, ami szellemekben és egyéb emberi értékekben hiányzik belőlük. A káromkodók utóbbi fajtáin még lehet jó szóval és jó példával segíteni, de azokon, akik erkölcsi romlottságból káromkodnak, javítani alig lehet. Ezek előbb-utóbb ugyanis megérdemelt sorsukra jutnak, mert az erkölcsi romlottság a káromkodáson kívül egyéb olyan hibákban is nyilvánul, amelyek az illetőnek romlását okozzák. A káromkodók egyébként minden jobb érzésű emberben visszataszítást és ellenszenvet keltenek és minden jó társaság kinezi őket. 2., 3. A kenyert nem a karéjból kell harapni, hanem törni kell kisebb darabokat s azokat a szájba vinni. Levest különben sokan esznek kenyérrel, ámbár ez általában nem szokásos és előkelőbb helyeken nem fordul elő. 4. Természetes, hogy az általános étkezési szokásokat a csendőrnek ismernie kell, mert hiszen elsősorban önmaga hasznára van, ha ilyen fogyatkozásai miatt nem nevetik ki. 5. Az étkezésnek esendően kell történnie. Az evőeszközökkel, tányérokkal zörögni nem szabad, a csámcsogás nagyfokú illetlenség. Jól nevelt ember különben mindenütt kerüli a lármát.

**Érdekelt.** 1. Ha az, aki a kapát igénybe vette, gondatlan volt akkor, amikor kölesönkérte azt s nem nézte meg, hogy a kapa nyele alkalmas-e munkára, vagy pedig önhibája miatt, gondatlanságból törött el a kapa nyele, akkor bizony az illetőnek kell azt megfizetnie. Igaz, hogy a közgazdálkodás közös érdekéből használta a szerszámot, de ha gondatlan volt, ezen a címen nem lehet a kárt a közösségre áthárítani. A közgazdálkodás minden egyes tagjának kötelessége a közös anyagi érdekeket védeni s ha ezt elmulasztja, gondatlansága árát fizesse is meg. Természetes, hogy ha erről nincs szó, akkor indokolatlan és bajtársiatlan dolog a közösség kárát egy tagra hárítani. 2. A járőrvezető nem köteles járőrtársának az őrjáratit lapot megmutatni. Ő felelős az előírt útvonal betartásáért s általában a szolgálat egész tartalmáért, a másodesendőrre ez nem tartozik. A másodesendőrnek ilyen ambíciói ne is legyenek, hanem vegye tudomásul, hogy járőrvezetőjének a parancsait köteles teljesíteni anélkül, hogy az őrjáratit lap tartalmára kíváncsi volna. Mert ez nem más, mint kíváncsiság és pongyola fegyelemérzék. A járőr tagjai nem barátságos együttest, hanem egy szolgálati egységet alkotnak, ahol csak parancsadásnak és engedelmeskedésnek van helye. Ettől függetlenül, természetesen a járőr tagjai a legjobb bajtársias viszonyban lehetnek és kell is, hogy legyenek egymással. A másodesendőrnek ne fájjon ez az állapot, mert hiszen ő is lesz még eleget járőrvezető. A járőr feladatáról azonban a járőrvezető a járőrtársát tájékoztatni köteles. Ezt különben a járőr eligazítása alkalmával az őrsparancsnoknak is meg kell tennie.

**Cs. L., Jászság.** A Csendőr Lekszikön rovatban bizonyosan megtalálta már a választ.

**Molnár.** Legénységi állományúak sárga lábbelit nem hordhatnak, még kihordás címen sem.

**R. J. törzsőrmester, Tiszaszöllös.** Olvassa el legutóbbi számunkban „M. S. őrmester, Kiskunhalas“ jeligére küldött üzenetünk 1. pontját.

## Ruha teszi az embert.

Ez a közmondás másképp azt jelenti, hogy az emberek a külsőre igen sokat adnak. Áll ez különösen az írásbeli dolgoknál, amikor csak egy levél vagy akta van az illető kezében. Ilyenkor minden vélemény az után igazodik, hogy milyen az illető írása. T. Címnek nincs módjában, hogy hosszú időket egy iskolában töltsön el azzal, hogy az írása megszépüljön, de erre semmi szükség sincs, mert a technika mai állása mellett az **AEG MIGNON** segítségével bárki azonnal tud egyenletesen, szépen írni, olyan szépen, hogy a világ legszebb írója sem versenyezhet az ezen gépen írt levelek szépségével.

A csendőrségnél közel 1000 db, a lakosság többi rétegeinél, 3000 db van a legnagyobb megalégedésre használatban.

**Ára . . . . . 176 P + 2% forgalmi adó,**  
mely összeg csekély havi részletben törleszthető. Rendelje meg még ma 30 napi próbára teljesen díjmentesen, minden kötelezettség nélkül.

# Aeg Unio Magyar Villamossági Rt.

IRÓGÉP-OSZTÁLYA

BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-ÚT 29.



V. P. I. őrmester, Kiskundorozsma. A háborús évek (ha azokban az illető évenként legalább 3 hónapi tényleges katonai szolgálatot teljesített) a nyugdíjba kétszeresen számítanak, rendfokozatra való tekintet nélkül.

Átkozott Trianon. Öt évi szolgálatteljesítés után a legutoljára élvezett s nyugdíjba számítható havi javadalmaszáz tizenkétszeresére tarthat igényt végkielégítés címén. Öt évnél több, de tíz évnél kevesebb számítható szolgálati idő esetében a végkielégítés összege a fent mondott javadalmaszáz huszonnégyszerese.

Az én hazám, 100. 1. Teljesen jogosan vonták felelőségre. 2. Hogy a polgári iskola egyes osztályaiból milyen időközökben vizsgálhatik, azt érdeklődjék meg annál az intézetnél, ahol tanulmányait folytatja. Mindenesetre sok függ a szorgalmától. Engedélyre nincs szükség.

Fertőmenti őrs. „Cs. L., Jászság” jelige alatti válaszuk Önnek is szól.

Kismajtény. Forduljon a községi elöljárósághoz, ott pontos útbaigazítást kap, hogy a visszahonosítását milyen okmányok csatolásával kell kérnie.

Vizvári tanya. 1. Az „alázatos tiszteletem vagy tisztelettel” üdvözlési mód a tisztikar körében szokásos a magasabb rendfokozatuakkal szemben. Mi nem vagyunk ennek barátai, mert nem katonás, de viszont belátjuk, hogy egyes esetekben (főleg távbeszélőn való érintkezésnél) szinte lehetetlen mással, tehát csupán a katonai tisztelteadással ezt helyettesíteni, azért azt is mondhatjuk, hogy ez a háborúban felkapott üdvözlési mód olyasvalami, amit szükséges rossznak nevezünk. 2. A rajparancsnok, ha nálánál magasabb rendfokozatú elöljáró van jelen és a rajparancsnoknak elrendeli, hogy gyakorlatokat mutasson be a rajjal, a hibásan végrehajtott fogásokra és általában a végrehajtásra észrevételeket — ha csak erre az

előjárótól parancsot nem kapott — nem tehet. Ez az előjáró joga. 3. Katonai szolgálati ideje a kötelezőbe számít, de a nyugdíjba nem, mert 3 hónapi megszakítással lépett be a testületbe. Nyugdíjaztatása alkalmával kegyelmi úton kérheti, hogy ezt az időt nyugdíjába beszámítsák, persze csak úgy, ha a megszakítás nem önhibájából keletkezett s ezt a körülményt igazolni is tudja. Egyébként, ha anyakönyvi lapjában a két évi katonai szolgálata nem szerepelne, kérje annak állományparancsban való tárgyalását, különben a kötelezőjébe sem lehet beszámítani. Ezirányú kérelmét adja elő őrskihallgatáson. Őrsparancsnoka azután tovább terjeszti a kérelmet.

V. V., Pesthidegkút. 1. Pótesendőri szolgálata kötelezőjébe nem számít be, kötelezője tehát 1930 január 31-én jár le. 2. Kötelezőjének leteltét követő leszerelésekor tömegátalányát megkapja.

Fecskemadár. 1. Az a kérdés, hogy megszakítása van-e? Ha ugyanis 30 napot meghaladó idő után lépett át a csendőrséghez, akkor a katonai szolgálati ideje csak a kötelezőjébe számítható be. De ha megszakítás nincs, akkor végkielégítésre igényjogosult, mert a kellő szolgálati ideje megvan. Olvassa el mai számunkban „Átkozott Trianon” jeligére küldött üzenetünket is. 2. Szabadságot megszállott területre is éppen olyan mértékben kaphat, mint belföldre. Más kérdés aztán, hogy az illető államtól beutazásji engedélyt kap-e. 3. A Cs-20. utasítás I. fejezet 5. pontja értelmében az őrsparancsnok, tekintettel arra, hogy rendszerint félannyi külszolgálatot teljesít, mint a többi legénység, a maga és egy csendőr számára előírt külszolgálati közötti különbözetet kitevő napokra köteles a napibetéteket befizetni. A kiszámításnál a 12 órán alul mutató többletet nem kell számítani, 12 óra és ezen felüli idő pedig egy napnak számít. A szolgálatmentes gyengélkedő legénységre, ha résztvesz az étkezésben, ugyanez a kötelezettség áll fenn. 4. Olvassa el lapunk legutóbbi számában „M. S. őrmester, „Kiskunhalas” jeligére küldött üzenetünket.

## A Csendőrségi Lapok részére **HIRDETÉSEKET**

kizárólag **Balogh Sándor hirdetőirodája**

VI., Révay-utca 22. **vesz fel.** Telefon: T. 157—83.

Mindennemű megkeresések erre a címre intézendők.

Több mint 31 év óta a világot uraló eredeti angol **The Champion kerékpárokat**

3 évi jótállással havi 20 P részletre, kerékpáralkatrészeket, lánc, pedál, nyergeket nagyban gyári árban, külső gummik 6-80 pengőtől, belsők 2-10 pengőtől, Motóbécane francia motorkerékpárokat 840 pengőért szállítunk.

**LÁNG JAKAB ÉS FIA** kerékpár- és motornagykereskedők  
Nagy árjegyzék 500 képpel ingyen. Budapest, VIII. József-körút 41.

**BÚTOR** részletre **Ó** Budapest **3.**  
olcsón VI., **Ó-utca**  
Postások és rendőrség szállítója.

## **Kerékpárok** **Kerékpárgummi**



Világhírű „Sylvia” és  
„Waffenfabrik”

Gépek. Alkatrészek. Mindent legjobb minőségben olcsón, részletfizetésre is szállítunk.

**Deményi és Fia**  
**Budapest, VI., Teréz-körút 4. sz.**

Alapítva 1894. évben. Kérjen árjegyzéket.

**12 havi részletre** kaphat háló-, ebédlő-,  
úriszoba és konyha-  
**bútort** a legolcsóbbtól a leg-  
drágább kivitelig.  
**BLEIER Rákóczi-út 30. felemelet.**

**FIGYELEM!** A m. kir. Csendőrség legolcsóbb beszerzési forrása. **FIGYELEM!**

Mindenfajta

**CIPŐT + CSIZMÁT** készpénzáron vásárolhat **hathavilefizetésre**

Nyomtatvánnyal és felvilágosítással készséggel szolgál a

**NORMA CIPŐKERESKEDELMI R.-T.**

Telefon 79—79. Budapest, V. kerület, Erzsébet-tér 13. szám. Telefon 79—79.

**O. J. Tornospálca.** 1. A közgazdálkodásba belépő csendőr alapítói gyanánt a fejenkénti osztaléknak megfelelő összeget fizeti be. 2. A Cs-20 utasítás I. fejezetének 25. pontja erre vonatkozólag úgy intézkedik, hogy helyes vezetéssel kívánatos a gazdálkodást annyira fejleszteni, hogy a szolgálatba menő legénység képes legyen magát — ott, ahol az célszerűnek mutatkozik és a legénység közös megállapodással elhatározza — száraz étellel ellátni. Az utasítás tehát erre vonatkozólag határozott rendelkezést nem ad. Ha tehát a közgazdálkodásnak erre a célra élelmiszerkészlete nincs, a szolgálatba indulók ilyen igényekkel nem léphetnek fel és ilyenkor a szolgálat időtartama alatt maguknak kell az élelmiszerükről gondoskodniuk. Ha valamelyik járőr ilyenkor egy másik őrsön megebédel, a járőr tagjai az étkezés költségeit természetesen maguk viselik s azok megtérítését a saját közgazdálkodásuktól nem követelhetik. Ha a táskaelelem nélkül szolgálatba induló járőrök maguk élelmezik magukat, nem történhetik igazságtalanság, mert aki az előírt óraszámánál többet teljesít, az óratöbblet után visszakapja a napi betéteket.

**Diák.** Májusban fog megjelenni a Honvédségi Közlönyben a jutasi altisztképző intézetbe való felvételi pályázat, ahová 17 éves korhatárig lehet pályázni. Önt valószínűleg előnyben fogják részesíteni, mert apja a háborúban elesett. Más elhelyezkedésre a honvédségnél nem számíthat.

**Somogy.** A vitézesített polgári egyének katonai egyenruhát semmilyen alkalommal sem hordhatnak.

**Bajai gazdasági hivatal.** Nagymenyeri vitéz Rales Károly altábornagy a székesfehérvári honvéd vegyes dandár parancsnoka.

**Sóvirág.** 1. Az 1908/1909. mozgósítási év felemelten való számítására vonatkozólag a Rendeleti Közlöny 1909. évi 16. számában közzétett 6226/eln. sz. H. M. körrendelet úgy intézkedik, hogy azoknak, akik 1908 október 1. és 1909 április 30. közötti időközben Boszniában, Hercegovinában, Dalmáciában, vagy a haditengerészetnél teljesítettek szolgálatot, ez a szolgálati idejük a nyugdíjidőbe kétszeresen számít be. 2. Olvassa el lapunk 1924. évi 9. számában „F. J. tiszthelyettes, Nagyoroszi” jellegre küldött üzenetünket. 3. A napirendszerint foglalkozási idő után a nősök hazamehetnek, ha csak *szolgálati* elfoglaltságuk a laktanyában nem tartja őket, amikor az őrsparancsnoknak joga van őket benntartani.

**T. B. vitatkozók.** Válasz a Csendőr Lexikon rovatban.

**K. S. Mikepéres.** 1. Adóvégrehajtáshoz kivezényelt járőr egyik tagját egy éven leüti s menekül. Ha az elfogására más mód nincs, löfegyvert lehet ellene használni. 2. Válasz a Csendőr Lexikon rovatban.

**Torda.** 1. Mindenesetre kövessen el mindent, hogy a betétkönyvecskét visszakapja. Hogy a betéteket valorizálják-e vagy sem, azt nem lehet tudni. 2. Válasz a Csendőr Lexikon rovatban.

A szerkesztésért és kiadásért felelős:  
**PINCZÉS ZOLTÁN** százados.

Pallas r.-t. nyomdája Budapesten, V., Honvéd-u. 10. sz.

(Telefon: T. 205-67, 205-68, 205-69.)

Felelős vezető: Tiringer Károly műszaki igazgató.

## SÁRGA JÁNOS

ÉKSZERÉSZ, ÓRÁS, MŰÖTVÖS

cs. és kir. udvari szállító

IV., KIGYÓ-UTCA 5. Klotild-palota

Brillians, aranyékszerek. Ezüstárak. Verseny- és dísz tárgyak. Evőeszközök. Elsőrendű, mindennemű svájci órák a legjutányosabb áron. Kedvező részletfizetés mellett is. Óra- és ékszerjavítások. Saját műhely.

## CSENDŐR-

tisztek, altisztek

és azok családtagjai

nyolc havi részletfizetésre készpénzárón

a következő cikkeket kaphatják:

női-, férfi- és egyenruha- törülközőket, abroszokat, szöveteket, bélésárakat, kötött és szövött árut, vásznat, sifont, zefireket, kötött gyermekgarnitúrát, és egyéb vászonárakat, kesztyűt, harisnyát, kész női s férfifehéreműeket, kötött kabátokat, függőkészen és rendelésre, göny és függönykelméket, új, gyárilag sterilizált ágytollat és pelyheket, paplanokat, mindennemű mosókelméket, selymeket, valamint díszpárnákat a

**TRIBON Ruházati Részvénytársaságnál**

BUDAPEST, VIII., ÜLLŐI-ÚT 14. SZÁM.

Az egyes vásárlások utáni első részletek 1927 május hó 1-ével kezdődnek.

Elsőrendű német gyártmányú

## kerékpárok és varrógépek

véglegesített csendőröknek előnyös

részletfizetésre kaphatók.

**Kerékpár és Varrógépkereskedelmi Vállalatnál**

**Budapest, VI., Andrássy-út 83-85 sz.**

Telefon 980-22.

## BÚTORCSARNOK

ERNST GYULA, BUDAPEST, VII., DOHÁNY-UTCA 33  
(Klanczál-utca sarok)

Mindenféle bútorok és lakberendezési tárgyak óriási választékban. A csendőrség tagjainak jutányos ár és kedvezményes fizetési feltételek. Vidékre csomagolás.



**CSENDŐRSÉGI KERÉKPÁRJAINK**

**MEGÉRKEZTEK!**

Kinevezett csendőröknek kedvező feltételekkel. Nagy javító műhely. Gyermekekoci raktár. Alkatrészek nagyban árbán. Árjegyzék 600 képpel ingyen.

Láng Imre motor, kerékpár, varrógép és Budapest, VI., Teréz-körút 3 (sarok műszaki cikkek gyári lerakata üzlet)

**Pontos és legjobb órák:**

Doxa . . 350.000 K

Omega . 550.000 „

== 5 évi írásbeli jótállással ==

**POLGAR KÁLMÁN** FIA műorás és ékszerész

Budapest, VII., Teréz-körút 5. I. em.

Arany- és ezüstórák, ékszer és ajándék tárgyak.

Részletfizetés bevezetve! \* 30 éves cég

# Pengő—Korona átszámítási táblázat —'08 fillér

R. sz.		P
39	Részletes áttekintési lajstrom, 2 drb egy iven, ivenként	—'02
40	Részletes áttekintési ellenlajstrom, 2 drb egy iven, ivenként	—'02
14	Ruha és fegyverzeti könyvecske, füzve	—'18
99	Ruha előirányzat 2 drb egy iven, ivenként	—'02
90	Ruha előirányzat kivonat, 8 drb egy iven, ivenként	—'02
153	Szabadságolási igazolvány, 2 drb egy iven, ivenként	—'02
57	Számoló füzet, sima, füzve	—'15
58	Számoló füzet, kockás, füzve	—'15
	Ugyanaz kemény kötésben 100 oldal	—'80
105	Szekerényrend, drbja	—'03
7	Szemlejegyzőkönyv, kötve, 160 oldal	1'34
26	Szemlejegyzőkönyv másolat, egy ives, ivenként	—'02
107	Szobalajstrom, kemény kartonlap zöld szegéllyel, sárgaréz akasztóval, kicserélhető adatok részére kartonszeletekkel, a tanulmányi bizottság útbaigazítása szerint készült	—'40
3	Szolgálati könyv, kötve, 200 oldal	2'40
3	Szolgálati könyv, ivenekben, nagy alak, ivenként	—'04
122	Szolgálati napló, füzve, 40 oldal	—'30
125	Szolgálati jegy, boríték nélkül való, küldésre címzéssel ellátva 1/4 és 1/2 ives, ivenként	—'02
126	Szolgálati jegyhez való pecsétjegy 100 drb	—'16
27	Tényleírás, 1 ives, ivenként	—'02
24	Tényvázlat, polgári egyénekéről, 1 ives, ivenként	—'02
25	Tényvázlat katonai szövevényről, 1 ives, ivenként	—'02
12	Tevékenységi napló, kötve, 120 oldal	—'56
74	Tevékenységi kimutatás, 2 drb egy iven, ivenként	—'02
98	Tűzesetről jelentés a statisztikai hivatalnak (levelezőlap) drbja	—'02
108	Vadász- és halásznaptár, drbja	—'04
1	Vezénylő lajstrom, füzve, 28 oldal	—'38
267	Vizsgalap könyvpapíron 1 darab	—'07

## B) Lovas csendőr osztályok részére:

R. sz.		P
87	Alosztály lóanyakönyvi lap, drbja	—'02
188	Lóátutalási beadvány, 2 drb egy iven, ivenként	—'02
113	Lóélelmzési jegy, 4 drb egy iven, ivenként	—'02
114	Lóélelmzési ellenjegy, 4 drb egy iven, ivenként	—'02
81	Lógyengélkedő könyv, kötve, 100 oldal	—'94
109	Lógyengélkedő könyvkivonat, 2 drb egy iven, ivenként	—'02
78	Lótáp nyugta, 4 drb egy iven, ivenként	—'02
79	Lótáp ellennyugta, 4 drb egy iven, ivenként	—'02
220	Lóosztályozási (feltűlvizsgálati) lajstrom, 2 drb egy iven, ivenként	—'02
80	Lóvasalási könyv, kötve, 100 oldal	—'94
180	Pótlóavatási jegyzőkönyv, 1 ives, nagy alak, ivenként	—'04

## C) Tiszti alakulatok részére:

R. sz.		P
187	Állománykönyv osztályparancsnokságok részére, kötve	4'—
187	Állománykönyv, ivenekben, nagy alak, ivenként	—'04
86	Alosztály anyakönyvi lap, fogalmazó papíron drbja	—'02
86	Alosztály anyakönyvi lap, erős könyvpapíron drbja	—'04
196	Avatási lajstrom, 2 drb egy iven, ivenként	—'02
177	Beadvány végleges állományba veendő próbacsendőrökről, 2 drb egy iven, ivenként	—'02
199	Beadvány megszőkött csendőrökről, 2 drb egy iven, ivenként	—'02
200	Bemutatói lajstrom megkerült szövevényről, 2 drb egy iven, ivenként	—'02
67	Betűsoros névmutató, kötve, 160 oldal indexszel	3'—
67	Betűsoros névmutató, ivenekben, nagy alak, ivenként	—'04
72	Büntetői jegyzőkönyv ivenekben, nagy alak, ivenként	—'04
2a	Büntetői jegyzőkönyvhöz névmutató, nagy alak, ivenként	—'04
73	Büntetői jegyzőkönyvkivonat, 2 drb egy iven, ivenként	—'02
773	Büntetői jegyzőkönyvkivonat 1 ives	—'02
179	Csendőreskü (hátlapján katonai eskű), 4 drb egy iven, ivenként	—'02
85	Dicséretke jegyzéke, drbja	—'02
71	Elhelyezési kimutatás, a legénység órsonkénti elhelyezéséről füzve, 40 oldal	—'30

R. sz.		P
76	Előjegyzési lap betegség és gyengélkedésről, 2 drb egy iven, ivenként	—'02
192	Előjegyzés szabadságokról, 2 drb egy iven, ivenként	—'02
263	Előjegyzés az engedélyezett szabadságokról ivenként	—'02
198	Előléptetési beadvány tisztek részére, 1 ives, ivenként	—'02
8	Iktató (közönséges v. k. t.), 200 oldal	2'40
8	Iktató (közönséges v. k. t.), ivenekben, nagy alak, ivenként	—'04
182	Kihallgatási könyv, kötve, 400 oldal	3'10
182	Kihallgatási könyv, ivenekben, ivenként	—'02
106	Kivonat a felvett szemlejegyzőkönyvből, 2 drb egy iven, ivenként	—'02
152	Leltár, legénységi, irodai butorzatról, konyha raktár, könyvmda, iskola, istálló és lovarda berendezésekről, fogalmazó papírból	—'75
151	Ugyanaz famentes papírból	1'10
170	Leltár, honvédségi és csendőrségi könyvekről, drbja	—'75
100	Létszám kimutatás, 2 drb egy iven, ivenként	—'02
88	Menetlevél, 2 drb egy iven, ivenként	—'02
84	Minősítvényi táblázat legénységi, drbja	—'02
193	Minősítvényi beadvány nyilvános szolgálati alkalmazásra pályázókról, 1 ives, ivenként	—'02
89	Menetlevél utazási számadással, kivalak, ivenként	—'02
197	Nyugta tisztek havi illetékéről, 2 drb egy iven, ivenként	—'02
186	Orvosi vizsgakönyv fegyelmileg fenytettekről, füzve, 40 oldal	—'40
207	Rendszeresített létszám táblázat (Büm. kiadványa), nagy alak, 1 ives, ivenként	—'06
153	Szabadságolási igazolvány 2 drb egy iven, ivenként	—'02
176	Szabadságolási lajstrom, 2 drb egy iven, ivenként	—'02
174	Szabadságolási beadvány csendőrségből kilépett egyénről, 1 ives, ivenként	—'02
225	Szemlejegyzőkönyv, kötve, 120 oldal	1'05
75	Szemlejegyzőkönyv másolat, 1 ives, ivenként	—'02
212	Szolgálati bizonyítvány, 2 drb egy iven, ivenként	—'02
224	Találati füzet csendőrök részére, drbja	—'10
74	Tevékenységi kimutatás, 2 drb egy iven, ivenként	—'02
77	Utazási terv, 2 drb egy iven, ivenként	—'02
89	Utazási számadás, nagy alak, 1 ives, ivenként	—'04

## D) Csendőr iskolák részére:

R. sz.		P
280	Foglalkozási napló (Cs. f. által megállapított minta), 1 ives, ivenként	—'02
281	Osztályzati napló (Cs. f. által megállapított minta), 1 ives, nagy alak, ivenként	—'08
223	Találati füzet ujong próbacsendőrök részére, drbja	—'10
281	Vizsgajegyzőkönyv (Cs. f. által megállapított minta), 1 ives, nagy alak, ivenként	—'08

## E) Csendőr kutya-telep részére:

Minden különleges nyomtatvány részben raktáron, részben kívánságra elkészítetik.

## F) Felszerelési anyagraktár részére:

R. sz.		P
227	Beszállítási és vizsgajegyzőkönyv, 1 ives, ivenként	—'02
226	Csomagolási jegy, 4 drb egy iven, ivenként	—'02
228	Nyugta (ellennyugta) gh.-nak átadott cikkekről, 4 drb egy iven, ivenként	—'02
229	Nyugta (ellennyugta) gh.-nak átadott cikkekről, 2 drb egy iven, ivenként	—'02

## G) Kifejezetten törzsgazdasági és vármegyei gazdasági hivatalok részére:

R. sz.		P
187a	Állomány könyv gh. részére erős, jól radirozható papíron, kemény erős kötésben	14'50
241	Betűsoros névmutató, csak törzs gh. és gh. részére ivenekben, nagy alak, ivenként	—'04

**Kis alaku (34×42) órsnyomtatvány ára 10 ivenként 20 fillér helyett 15 fillér.  
Nagy alaku (42×52) órsnyomtatvány ára 10 ivenként 40 fillér helyett 30 fillér.**

# Pengő—Korona átszámítási táblázat — '08 fillér

R. sz.	P	R. sz.	P
249	02	250	02
234	04	252	02
172	04	256	02
240	02	258	02
218	02	259	25
165	04	69	02
206	04	211	06
203	50	245	40
271	04	151	75
184	40	151	10
110	04	183	06
216	23	155	04
222	04	204	02
260	02	54	02
230	04	248	02
232	04	213	80
260	02	214	80
217	02	181	04
219	04	236	02
173	02	242	10
160	04	254	04
233	02	257	02
237	02	158	04
239	02	172	35
156	04	172	04
157	04	221	04
159	04	243	40
162	04	215	12
268	04	189	02
269	04	190	02
169	04	189/190	05
205	04	235	20
164	04	253	04
163	02	175	02
246	02	238	02
247	02	251	02
		161	04
		117	20
		255	04
		270	08

**Megjegyzés:** Valamennyi nyomtatvány minőség, nagyság, alak és beosztásra nézve felsőbb útbaigazítás szerint, ott történt bemutatás és jóváhagyás után készült, illetve készül. E tekintetben szíves figyelmét az 1923. évi 7. számú Csendőrségi Közlönyben megjelent 78.291/VI. b) 1923. számú körrendeletre felhívom.

Tévedések kikerülése végett a megrendeléseknél szíveskedjék az ezen árjegyzék bal szélén feltüntetett *számszámra* (Raktári szám), vagy a nyomtatvány *helyes elnevezésére* hivatkozni.

Egyes szolgálati könyveket csak ivenkben tartunk és azokat csak megrendeléskor kötjük. Szíveskedjék ily rendeléseknél a bekötendő ivenk mennyiségét okvetlen közölni.

Az árak megállapításánál a mai munkabérek és anyagárak vétettek tekintetbe, ezek változása esetén az árak is fel- vagy lefelé változnak.

(Folytatás a következő számban)

**Kis alaku (34×42) órsnyomtatvány ára 10 ivenként 20 fillér helyett 15 fillér.**  
**Nagy alaku (42×52) órsnyomtatvány ára 10 ivenként 40 fillér helyett 30 fillér.**